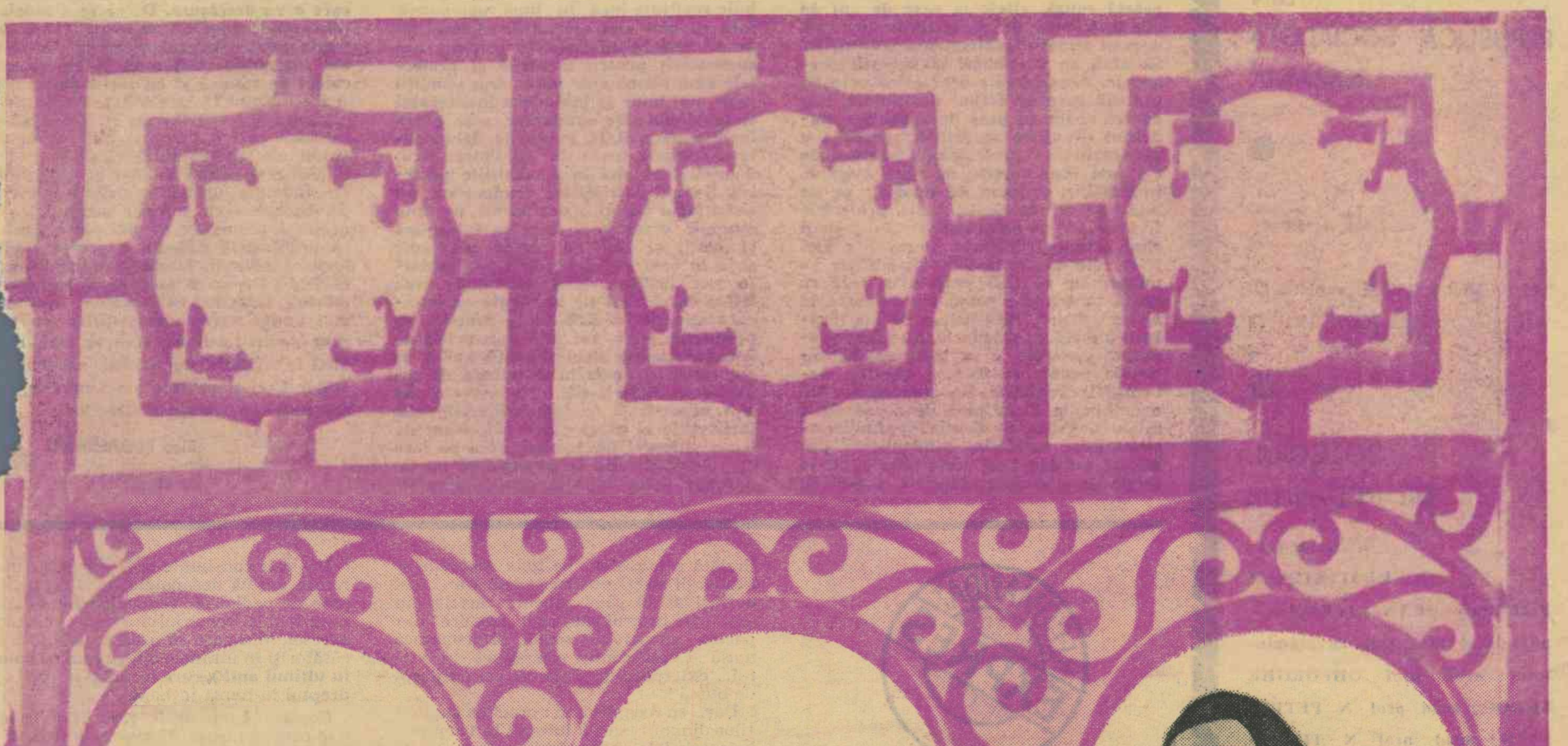
Viața studențească

37

Incepînd de azi revista noastră apare MIERCUREA

Spiritualitate cuprinzătoare

In aproape patru decenii cît am fost profesor de istoria medicinei, avînd de-a face cu studenții anului șase — deci cu tineri ajunși la o oarecare maturitate intelectuală — la seminarii și la colocviile finale, am putut să-mi dau bine seama de extensiunea și calitatea orizontului intelectual al tineretului de azi. Istoria științelor, deci implicit și a medicinei, este o disciplină foarte complexă, cu multiple contingențe. Ea este în continuă atingere cu filozofia, istoria artelor, a culturii în general, cu etnografia și folclorul pe de o parte, cu toate științele naturii pe de altă parte. Trebuie să mărturisesc că bilanțul final al constatărilor mele nu este întru toate satisfăcător. Prima deficiență, care este cea mai gravă, este aceea că studenții mei absolvenți, la tatonările mele, dau adesea dovadă că, după ce și-au dat examenele în numeroasele specialități ale medicinei — examene luate adesea cu note mari — pînă au ajuns la sfîrșitul studiilor au uitat o bună parte din ceea ce au învățat. Rămîi cu convingerea că le-au luat în asalt, strict compartimentat, și că, după ce „au scăpat de belea", nu mai caută să facă legătura, mai ales între studiile clinice (pe care le privesc prea de multe ori numai din punct de vedere utilitar, „pentru a cîștiga o diplomă", nu însă într-o viziune sintetică) și cunoștințele de bază, dobîndite la disciplinele preclinice. Or, medicina este o mare sinteză despre om în cadrul naturii și al societății; ea nu poate fi însușită în cutiuțe care se închid definitiv!

Și mai mult mă indispune însă cînd constat la foarte mulți — mult prea mulți — lacune înspăimîntătoare în cultura lor generală. Poate că este de vină și școala noastră medie. Nu am căderea să o judec, cred însă că ar trebui să dea un alt randament. De vină sînt însă înainte de toate tinerii, care își închipuie că în lectura lor, în preocupările lor zilnice, e de ajuns dacă rămîn pe linia vegetativului profesional. E drept că am găsit un procent de tineri și tinere cu un orizont cultural satisfăcător. Unii chiar de inteligență sclipitoare, cu lectură bogată, frămîntați de probleme. Mi-a făcut întotdeauna o plăcere deosebită să-i atrag în convorbiri, să le ofer cărți bune, să îi ajut în strădania lor. Dar din păcate ei formează o minoritate. Majoritatea îmi pare inertă, indiferentă pentru preocupări care depășesc necesarul profesional. Nu sînt pesimist, dar ca dascăl vechi cred că e datoria mea să semnalez aceste constatări ale mele și să caut pe această cale să dezmorțesc cît mai mulți din cei care ar putea să fie sensibili față de un astfel de avertisment.

Trebuie să fim în clar că știința viitorului are coordonate fundamental diferite decît acelea în cadrul cărora s-a mișcat generația mea. Progresul științific și tehnic a devenit astăzi — mai ales în societatea socialistă — un factor decisiv în evoluția ei. Viteza dezvoltării este formidabilă. În ultimele patru decenii s-a petrecut o evoluție în conținutul și premisele muncii științifice care întrece pe aceea a celor patru milenii anterioare. Stăpînim acum izvoare de energie care întrec de mai multe milioane de ori pe cele de care dispuneam cu trei decenii în urmă. Procentul muncitorilor cercetători în domeniul științei și tehnicii crește în țările progresate aproximativ cu 2 pe an. E clar că trăim o deplasare hotărîtoare spre științele exacte și aplicate. Studentul de cum a pășit în incinta școlii înalte este un om al științei. Dar putem să admitem ca el s-o ia din prima zi pe o linie de ultraspecializare? El nu are voie să fie orbetele unui orizont îngust de tehnicizare, ci are datoria să se considere și un om de cultură! Societatea noastră socia-

Prof. dr. Valeriu L. BOLOGA

(Continuare în pag. 2)

VS

REVISTĂ A ASOCIAŢIILOR STUDENŢILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Nr. 37

12 PAGINI • 0,50 LEI • ANUL XII
MIERCURI 8.XI.1967

VIITORII ABSOLVENŢI ŞI UNELE „RESTANŢE" ALE ASOCIAŢIEI

Şi în acest an universitar cîteva mii de studenţi au păşit cu bucurie, cu emoţie şi nostalgie în ultimul lor an de studenţie. Aceste ultime luni care ne mai despart de viitoarele noastre locuri de muncă premerg un serios examen de stat cu prilejul căruia vom putea demonstra cît am acumulat în anii de facultate, cum sîntem pregătiţi pentru viaţă.

Din păcate, nici pînă acum nu ştim sigur care va fi forma în care se va desfăşura examenul de stat. Va fi proiectul despre care s-a discutat atît de mult în ultimul timp sau se va rămîne la lucrarea de diplomă şi chestionările orale ?

Consemnăm cu regret că mai sînt facultăţi şi secţii la care studenţii nu şi-au ales încă temele tocmai din această cauză, altele la care de ani de zile catedrele de specialitate prezintă aceeaşi tematică, interzicînd studenţilor să vină cu propuneri şi sugestii personale. Aceasta este o practică vetustă, o frînă care ar trebui desfiinţată, deoarece acum, în prag de absolvire, studentul — viitor specialist, are deja o personalitate profesională, îşi cunoaşte cel mai bine forţele de care dispune, înclinaţiile, puterea de muncă ; pe de altă parte lucrările sau proiectele trebuie să se caracterizeze în primul rînd prin originalitate. Ceea ce e mai trist este că asociaţiile studenţilor se mulţumesc să ţină şedinţe în care se arată în cuvinte pompoase importanţa alegerii temei, fără însă a se lua legătura directă cu catedrele, a se face propuneri concrete, a se interveni la decanate pentru rezolvarea acestor doleanţe îndreptăţite ale studenţilor. De exemplu, la Facultatea de economie a producţiei, din Academia de studii economice, asociaţia studenţilor n-a mişcat un deget în acest sens ca şi la secţia de economia industriei unde nici n-a fost amintită această problemă. Mă întreb de ce nu s-a generalizat experienţa Facultăţii de economie generală, care a obţinut rezultate bune în colaborarea cu catedrele şi decanatele la stabilirea tematicii lucrărilor de diplomă. Pe de altă parte, întocmirea lucrărilor şi proiectelor de diplomă presupune probleme dificile, ore şi zile de muncă şi documentare, iar experienţa redusă a multora din viitorii absolvenţi în elaborarea unor asemenea lucrări ar impune un sprijin activ al cadrelor didactice. În planurile asociaţiilor anului V sînt prevăzute asemenea acţiuni, din păcate însă datele la care sînt fixate sînt mult prea îndepărtate, ceea ce face ca acţiunile să fie în realitate inutile. Credem că aceste întîlniri şi consfătuiri cu cadrele didactice trebuie realizate încă în luna octombrie. Iată că nici aici asociaţiile studenţeşti nu au fost la înălţime. În privinţa documentării pentru lucrările şi proiectele de diplomă s-ar putea crea condiţii mult mai bune la biblioteca institutului şi la bibliotecile căminelor, s-ar putea facilita accesul la fondurile documentare speciale, ca şi la Biblioteca Academiei. Nici aici însă comisiile profesionale ale asociaţiilor studenţilor nu şi-au făcut datoria, nesesizînd la timp anumite greutăţi pe care le întîmpină studenţii şi ridicînd aceste probleme abia în conferinţele U.T.C. pe facultate sau institut, cînd era deja prea tîrziu ca să mai fie rezolvate cu oarecare eficacitate. Relativ la practica în producţie, poate cel mai bun prilej de documentare pentru studenţii anilor V, am remarca unele inadvertenţe de repartizare. Astfel, viitorii absolvenţi nu sînt repartizaţi în întreprinderile sau instituţiile al căror profil este legat de tema viitoarei lor lucrări, ceea ce face ca cele 45 de zile de practică să nu fie aproape deloc folosite pentru pregătirea examenului de stat. Iată un alt domeniu pe care l-a ocolit în activitatea sa asociaţia studenţilor. Şi repartizarea în producţie ar trebui să concorde cu domeniul în care studentul s-a pregătit în mod special. Spre exemplu, la Facultatea de economie generală studenţii sînt pregătiţi în mod special pentru a lucra în învăţămînt, dar foarte puţini dintre ei ocupă după absolvire posturi în învăţămînt ; majoritatea sînt repartizaţi în întreprinderi industriale, agricole şi comerciale, cu toate că institutul are secţii şi facultăţi specializate în aceste domenii. Evident că afişarea din vreme a viitoarelor locuri ar avea o importanţă decisivă pentru viitorul absolvent care ar putea să cunoască unele amănunte interesante cu privire la condiţiile oferite, la activitatea pe care o va desfăşura. De ce însă asociaţiile studenţilor nu au făcut şi nu fac nimic pentru organizarea de întîlniri ale studenţilor din anul V cu viitorii colegi de muncă şi cu foştii absolvenţi ai institutului ? Asociaţiile studenţilor, organizaţiile U.T.C. nu trebuie să-şi înceteze activitatea în ultimul an de studii, ele pot şi trebuie să fie mai viabile şi mai active la sfîrşitul perioadei de studenţie, tocmai datorită experienţei bogate, cunoştinţelor acumulate în decursul anilor. **Pe de altă parte, faptul că problemele ridicate interesează viitorii absolvenţi le conferă o importanţă majoră ! De aceea credem că se impun măsuri hotărîte, că trebuie insuflată mai multă energie asociaţiilor studenţilor de la facultăţi, care ar trebui să aibă în obiectiv nu numai problemele anilor I, ci şi pe cele ale viitorilor absolvenţi, sub toate aspectele lor.**

Sica PLOPEŞANU
studentă, anul V, Academia de studii economice

RECOMANDAT EXPRES

AVEŢI PUŢINTICĂ RĂBDARE !

De la studenţii Institutului de medicină şi farmacie din Iaşi, care fac stagiul de practică în clinică, s-au primit mai multe sesizări în legătură cu distribuirea întîrziată a burselor pe luna septembrie. Studenţii sosiţi pentru practică au fost nevoiţi astfel să-şi procure cartele din fondurile proprii sau, ca o „păsuire" din partea serviciului social, să primească masă şi casă contra semnătură, în contul... externatului. Chiar şi cei cu drept de bursă !

Dar... să recapitulăm : practica studenţilor din anii mari a început la 1 septembrie, tabelele cu bursierii au fost afişate la decanate la 13 septembrie (oricum, neaşteptat de „devreme", pentru că încă nu avusese loc instructajul la Ministerul Învăţămîntului), iar instructajul mult aşteptat a fost programat la Bucureşti pentru 26 septembrie, cînd a şi avut loc. Şi astea toate în situaţia în care noul regulament cu privire la acordarea burselor era încă de mult cunoscut !

Din cele constatate la faţa locului, mai remarcăm că decanatele facultăţilor ieşene de pediatrie şi medicină generală n-au trimis serviciului social nici acum adresele din care să reiasă că studenţii căsătoriţi în ultimele cîteva luni **(şi chiar în ultimii ani!!)**, care locuiesc în oraş, au dreptul la bursă în bani.

Consemnăm în aceste rînduri deficienţele care se menţin în sistemul de distribuire a burselor, aspectele birocratice ale acestui sistem, datorită cărora au de suferit numeroşi studenţi. Iar cerinţelor acestora, perfect îndreptăţite, serviciile sociale menţionate le-au răspuns pînă în prezent doar cu formula caragialescă : „**Aveţi** puţintică răbdare". Avem, dar pînă cînd?

Vlad BOTOŞANU

Spiritualitatea cuprinzătoare

(Urmare din pag. 1)

listă are un orizont cultural vast, cultura generală a maselor se ridică în mod decisiv. Specialistul trebuie să fie şi să rămînă cel mai important factor de difuzare a culturii. **Are datoria să asimileze ceea ce îi oferă cultura mondială, dar nu trebuie să rămînă în faza unei simple copieri a ei, ci trebuie să-şi potrivească asimilarea cu imperativele vieţii noastre culturale proprii. Cultura mondială se cere filtrată prin specificul nostru naţional ; ea să fie organic încadrată în viaţa noastră românească, pentru ca să poată să se impună cu un aspect original în marea devenire a culturii universale actuale.**

Fără îndoială cea dintîi datorie a studentului este să-şi însuşească temeinic, teoretic şi practic, ştiinţa căreia i s-a dedicat. Dar nu e voie să-şi limiteze orizontul, perspectiva din care să ştie să privească înainte şi larg. Tinereţea are o receptivitate intensă. Impresiile sînt vii, se ancorează în adîncime. Intelectualul tînăr trebuie să se orienteze spre ceea ce este „umanismul". El nu se poate lipsi de o privire sintetică, în linii mari, spre ceea ce preocupă intelectualitatea de azi. Studentul ştiinţelor exacte, al ştiinţelor naturii, al tehnicii sau al medicinei trebuie să îşi dea seama că rămîne şi va trebui să fie şi în viitor om între oameni şi că nu va putea să-şi păstreze această calitate dacă nu vede în mod cuprinzător ceea ce frămîntă umanitatea. Literatura şi arta, ştiinţele sociale, mai ales filozofia, nu trebuie să fie pentru el o „terra incognita". Pe de altă parte studentul de la filozofie, istorie, filologul, istoricul literar şi în general cel care se dedică ştiinţelor sociale, nu trebuie să uite că saltul nemaipomenit al oamenirii de azi se datoreşte mai ales ştiinţelor exacte. Şi el trebuie să se străduiască să cunoască revistele de cultură generală, cele de ştiinţă popularizată, pentru ca să poată să se orienteze asupra tuturor aspectelor mişcării ştiinţifice şi tehnice actuale.

Îmi repugnă oamenii care se ascund în unilateralitate. Sînt perfect lămurit asupra faptului că pentru a produce ştiinţific trebuie să îţi restrîngi preocupările de cercetare sau de practică profesională. Sigur că nu mai poate să existe tipul Renaşterii, capabil să cuprindă toată ştiinţa şi literatura vremii sale. Dar asta nu este o piedică ca, dîndu-ne seama de imposibilitatea acestui ideal, azi irealizabil, să nu căutăm să ne dobîndim o privire vastă asupra esenţialelor **manifestări spirituale ale omenirii. Înainte de toate cred că sensibilitatea omului tînăr nu trebuie să se dispenseze de străduinţa păstrării contactului cu viaţa artistică şi literară. Chiar cel mai scientist tînăr trebuie să-şi păstreze o coardă care să vibreze pentru frumos. Mă veţi întreba, tineri colegi, dacă mai este cu putinţă ca un student, aglomerat cu materia de învăţămînt, mai poate să aspire spre un univers spiritual. Din experienţă pot să răspund : da. Chiar cu capul meu bătrîn de 75 de ani, prin raţionalizarea timpului, pot să mă ţin la pas cu evoluţia culturii moderne. E nevoie de o lectură şi informare organizată. După cea obligatorie în specialitate, zilnic, numai o jumătate de oră, poţi să acumulezi acea spiritualitate cuprinzătoare, pentru ca să poţi să devii un factor cultural plurivalent.** Natural, repet, trebuie să o faci sintetic, nu pierzîndu-te în detalii irelevante.

Omul care se respectă ca intelectual nu îşi pierde curajul în faţa imensităţii cunoaşterii umane actuale. Trebuie să înveţe să selecteze. Nu din toate cîte puţin, pentru o conversaţie superficială la masa din cafenea, ci din anumite domenii care îl atrag şi-i completează formaţia profesională, utile pentru armonia personalităţii spirituale. Trebuie receptat ceea ce e valoros pentru viaţă, pentru ceea ce va trebui să dai, ca om de cultură complex, societăţii, în care-ţi revine un rol de conducere.

COLEGIUL DE REDACŢIE

Redactor-şef : NICULAE STOIAN

Prof. univ. JEAN LIVESCU — adjunct al ministrului învăţămîntului ; acad. prof. GHEORGHE MIHOC ; acad. prof. N. PETRULIAN ; acad. prof. N. TEODORESCU ; conf. univ. CORNEL PACOSTE; EMIL GHIŢULESCU; NICOLETA TOIA — studentă; PETRE POSTOLACHE; ADRIAN DOHOTARU — redactor-şef adjunct; GHEORGHE MITROI — secretar general de redacţie; FRED MAHLER

Prezentarea artistică : Dumitru MOLDOVEANU

Prezentarea grafică : Tiberiu PETRESCU

Titluri şi vignete : Constantin ZISU.

Fotografia : Emil COJOCARU

Corectura : Filofteia ANDREESCU şi Minodora LUPU

Paginaţia Richard LUCIAN şi Gheorghe TONE

Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" Bucureşti. Redacţia : Str. Brezoianu, 18. Telefon : 14 02 15.

CONVORBIRI

MUNCA ȘI TIMPUL

La ora 18,40 (este randevu-ul fixat de profesor) traversăm o curte largă, neobisnuit de arhaică pentru vecinătatea șoselei Kiseleff, unde ne aflăm. Un corp de clădiri cu ferestre dese, tipic mînăstirești, închid latura nordică. Față în față, biserica „Izvorul Tămăduirii" (sau „Cișmeaua Mavrogheni"), zidită la 1787 de acest domnitor. La mijloc, o piatră comemorativă — gîndim astfel nevenindu-ne să credem că este de fapt însuși MORMÎNTUL lui Eliade.

— Mavrogheni organizase aprovizionarea Capitalei cu apă, aducînd-o de la Crețulești. În colț, lîngă actuala stație de troleibuz a Monetăriei, unde vedem azi o ciudată arteziană cu jgheab, era „casa apelor", distribuitorul pentru întregul oraș. O construcție destul de înaltă forma un fel de **belvedere,** cu specială privire asupra „grădinii lui Mavrogheni", întinsă pe locul actualelor muzee „Antipa" și „de Istorie a Partidului". Era un fel de loc de întîlnire a bucureștenilor, care își luau, duminicile, dulceața aici, lîngă un pahar aburit de apă. Eliade își trăise junețea în acest loc, scoțînd primele lui tipărituri, printre care și Regulamentul Organic, în tiparnița sa. Mutîndu-și gospodăria altundeva, lîngă Obor, unde e azi numita „Grădină a lui Eliade", el va duce cu sine nostalgia acestui colț de București, lăsînd cu limbă de moarte să fie înmormîntat aici.

Cabinetul profesorului Giurescu comemorează subtil (deși poate judecăm subiectiv) pe ilustrul său predecesor. Încăperea e căptușită (banal să mai spunem) cu somptuoase rafturi de cărți, lîngă care abia de-și găsesc loc picturi de Tonitza, Petrașcu, Ștefan Popescu, Mirea. O largă pasiență de foi dactilografiate, cu un stilou deschis printre ele, acoperă unul din cele două birouri de lucru. Respiră o senină atmosferă de lucru, sănătoasă și bine organizată. Pe celălalt birou, turnuri de cărți și metereze de plicuri, așezate într-o ordine la fel de geometrică. Programul evident întrerupt (dovadă, stiloul !) nu țipă nerăbdător, cum s-ar întîmpla într-un interior boem astenic — domină, dimpotrivă, senzația unui răgaz planificat, inerent, normal. Profesorul Giurescu se grăbește încet. Altfel cum s-ar putea explica bogăția documentară a cărților sale, zdrobind cu fiecare rînd aproximația, într-o orînduială atît de bine stăpînită ?

— Orarul meu de lucru ? Sînt un matinal : mă așez la birou la 6 și 15 (**observați încă o dată cultul minutului !**) și închei această parte a zilei pe la unsprezece și jumătate, douăsprezece. Acum mă documentez și îmi concep propriu-zis cărțile, acum le **scriu.** Urmează cursul și consultațiile la universitate, celelalte obligații, întîlnirile cu colegii români și străini, treburile la edituri etc. După-masa și seara lucrez din nou, dar de obicei fac doar culegere de materiale, corecturi, lucruri mai ușoare. Rămîn la părerea că numai dimineața organismul acționează optim.

Respectul timpului

E o veche deprindere la noi lipsa de punctualitate. După mine, respectul față de un om ni-l manifestăm și prin respectul față de timpul său.

Noțiunea de profesor

Nu ți-e profesor cel la care ai dat un examen, ci acela care te-a influențat sub raportul gîndirii științifice. În afară de părintele meu, academicianul Constantin Giurescu, îmi mai datorez formația, ideile în profesiune, profesorilor Vasile Pârvan, D. Onciul, Demostene Russo, Simion Mehedinți.

Generația mea ? Relațiile cu generația vîrstnică

Privite din perspectivă, generațiile se înlănțuie armonios, dar asta tocmai pentru că au respectat, fiecare în parte, spiritul timpului lor. Înveți și îți stimezi profesorii, dar trebuie să vină un moment cînd personalitatea ta se vrea realizată. Atunci vei duce mai departe ștafeta profesorului, dar în conformitate cu suflul timpului tău. E o emancipare obligatorie.

Momentul cînd am început să scriu eu (debutul, la 18 ani, în 1919, cu o recenzie critică la „Așezămîntul și legătura lui Mihai Viteazul" de Ștefan Longinescu, m-a introdus dintr-o dată într-un climat polemic ce m-a însoțit mulți ani) era un moment aparte. Se cereau folosite în alt chip rezultatele la care ajunsese istoriografia noastră într-un secol de dezvoltare modernă. Am înțeles cu stringență că istoria unei țări nu e numai istoria sa politică și diplomatică. De aceea, din cele 5 volume ale „Istoriei Românilor" pe care am publicat-o în 1935—1946, 51 procente, ba poate 52, tratează istoria economică, instituțională și culturală, și numai restul istorie politică și diplomatică.

Acest lucru poate fi observat și din orientarea „Revistei istorice române", pe care timp de 17 ani, între 1931 și 1947, am condus-o. Cu un larg număr de învățați, colegi de facultate (printre care Nicolae Cartojan, P. P. Panaitescu, Al. Rosetti), unii veniți din științele înrudite, am compus publicației un profil în care își dădeau întîlnire istoria românilor cu bizantinologia, istoria universală cu istoria limbii, arhitectura cu istoria antică. Aș îndrăzni să spun răspicat că o generație e de neconceput fără o revistă a ei, că o revistă este definiția unei generații. R.I.R. a fost o revistă severă. Prin mulțimea de note bibliografice și de recenzii critice, ea lua pulsul epocii și era totodată o frînă pentru autorii grăbiți. A fost și o revistă **frumoasă,** pentru că latura grafică ne preocupa intens. R.I.R. a fost în același timp o revistă a entuziasmului, pentru că a comportat adesea și serioase jertfe materiale.

Relațiile cu Nicolae Iorga

Desigur, polemica mea cu Nicolae Iorga vă este cunoscută ! Am comis ceea ce au comis și alții : n-am fost de acord cu toate opiniile lui. Publicînd la 35 de ani o „Istorie a Românilor" l-am iritat — prin tinerețe, aș zice — pe marele nostru istoric. Ce-i drept, eram încă foarte tînăr pentru un învățat, dar aveam în urmă opt ani de catedră. Și să nu uităm că aceasta era vîrsta la care, nemaisocotind pe Hasdeu sau Xenopol, Iorga însuși își publicase prima sa „Istorie a Românilor" !

În pofida unor evenimente polemice răsunătoare, am continuat tot timpul să-l consider pe preopinentul meu ca pe o mare personalitate și ca pe un mare român. Îmi plăcea cursul său, scînteietor foc de artificii, caleidoscop infinit. Avea o rară știință de a perinda evenimentele prin fața auditoriului și talentul de a le racorda la realitatea contemporană.

Definiția istoriei ?

Istoria înseamnă reconstituirea trecutului în conformitate cu realitatea de atunci. N-ai voie nici s-o modifici (am avut experiențe triste în această privință), nici să introduci elemente care să deformeze realitatea vremii. Istoria trebuie să se întemeieze pe adevăr, avînd în vedere că numai adevărul durează. În această accepție, istoria este totodată un mijloc de educație civică și patriotică. Conștiința virtuții strămoșești e un prilej de mîndrie națională, care trebuie să ne mobilizeze pentru propriile noastre îndatoriri.

Istoricul are dreptul să ocolească părțile umbrite ?

Nu. Avem atîtea părți luminoase că uitarea umbrelor n-ar face decît să reducă puterea de convingere. Istoria e un bloc pe care trebuie să-l accepți integral și să-l studiezi panoramic. **Nu insist asupra umbrei, dar nici nu pot s-o ignor, sînt dator să atrag atenția asupra ei, spre a diminua posibilitatea repetării ei. Nu pot vorbi de Ștefan, Mihai sau Cuza numai sub aspectul lor extraordinar.** Cuza, de pildă, **este o personalitate reprezentativă** pentru **neamul românesc, a contribuit la** Unire, la abolirea iobăgiei, la împroprietărirea țăranilor, la secularizarea averilor mînăstirești, la legea învățămîntului din 1864, a avut grijă de românii din Balcani. Dar nu pot să uit că slăbiciuni infinit mai mici decît meritele sale (legătura cu Maria Obrenovici, marea indulgență față de unii membri ai anturajului) au fost speculate de cei ce l-au detronat. Și abia aceste umbre NE CONVING că eroul n-a fost în afara tiparului uman.

Personalitatea cea mai specifică pentru însușirile poporului nostru

Aici n-am decît greutatea alegerii. În afara celor trei domnitori relevați înainte, Mihail Kogălniceanu — fără îndoială cel mai mare om de stat al secolului trecut. Și poate i-ar fi fost pereche Bălcescu, pentru că avea aceleași calități : era patriot, generos, iubea mulțimea... Dacă soarta i-ar fi dat zile...

Persistența noastră

Se datorește pe de o parte, biologic vorbind, descendenței din daci. „Daci inhaerent montibus" (Dacii se țin strîns legați de munți), spunea un istoric al antichității. Aici aș sublinia perenitatea noastră nelimitată pe aceste meleaguri, ilustrînd-o printr-o celebră anecdotă cu „mărgineanul" și „sasul". La aniversarea cîtorva secole de la venirea strămoșilor săi în Transilvania, acesta din urmă ar fi întrebat pe primul : „Dar voi, românii, puteți face o asemenea serbare ?" La care primul a răspuns : „Noi n-avem nevoie... Noi sîntem de aici"...

În sfîrșit, în afara persistenței biologice dace, am moștenit, cred, ceva din simțul politic roman : știința și arta de a ne adapta realităților și de a găsi în fiecare moment istoric soluția cea mai potrivită. Acest simț (pe care îl voi defini tot printr-un dicton roman : „Salus rei publicae suprema lex" = Salvarea republicii este legea supremă) ne-a permis să ne păstrăm NEÎNTRERUPT ființa statului.

Arta populară

Sîntem poporul cu o artă puternică și luminoasă : începînd de la costumele din Mărginime, Cîmpulung, Bucovina (în care se îmbină atît de bine culoarea și proporțiile) și pînă la gospodăriile deschise, primitoare, construite — să nu uităm — în condițiile perpetuei amenințări cu distrugerea...

Nu întîmplător casa românului se construia repede... De asta s-a legat însă folosirea la maximum a naturii. Natura intră obligator în arhitectura românească. Locuințele, chiar în multe cartiere din Capitală — Cotroceni, Văcărești, Grozăvești — au un caracter agrest, au toate grădină, unele cîțiva butuci de vie, și eu le iubesc tocmai pentru asta. Cunoaștem toți cîntecul bucureștean : „Colo-n grădiniță / sub bolta de viță..." !

Familia

În afara celor trei reprezentanți de care, probabil, ați auzit (maiorul Giurescu de la Rahova, tatăl și fiul meu — istorici) mai știu despre un Ioniță Giurescu, care în februarie 1799 transcria o „Alicsăndrie", „pe cînd era logofăt la Prahova", după cum spune o însemnare a sa. Amintesc și de fratele tatei, căpitanul Ion Giurescu, mort la Turtucaia, în 1916, comandînd compania de mitraliere a regimentului 75.

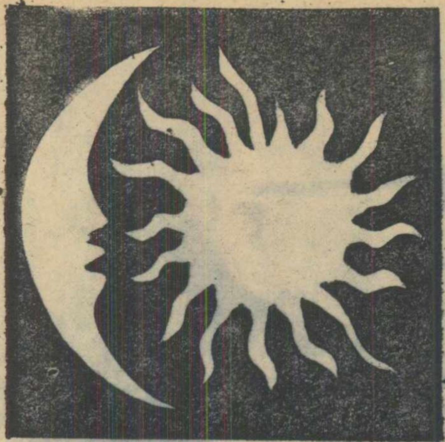
Proiecte

O sinteză („Transilvania în istoria poporului român"), un istoric al Brăilei (la 20 ianuarie 1968 se vor împlini 6 veacuri de la prima mențiune documentară sigură), o carte pentru tineret („Fapte, oameni și locuri din trecutul patriei")... primele două sub tipar.

Împreună cu un grup de 32 colaboratori lucrez la întocmirea „Dicționarului istoric român", care va apare în 1969.

Despre rest, să fie sănătate și vorbim mai tîrziu...

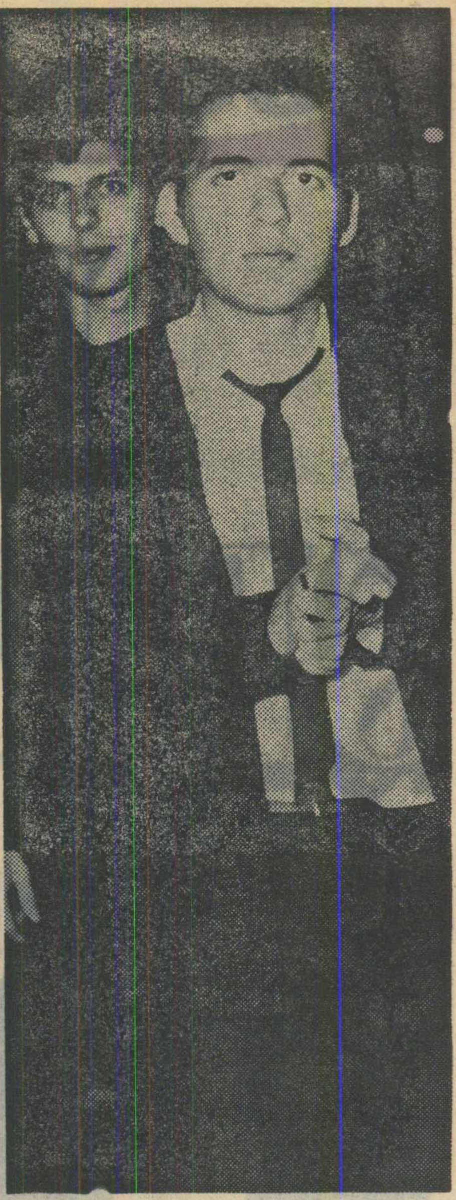
Romulus RUSAN

NOAPTEA LA SOARE

„4 băieți și o fetișcană", dintre care doi... nu se văd.

„Ce romantic e noaptea !"

CINÉ—VERITÉ

de Florentin POPESCU și Emil COJOCARU

„I-am spus că sîntem de la Istorie și Geografie . I-ajunge !"

„E două trecute fix !"

REPORTAJ LA ORA 0

Ploaie măruntă. Ploaie de frunze. Umbrele aleargă pe oglinda rece de negru și galben a străzii. Cînd și cînd, între două rafale de ploaie, siluete grăbite taie tăcerea și-ntunericul cu tic-tacuri înfundate de tocuri...

O fată într-o haină subțire, de parcă ar fi surprins-o toamna acolo, așteaptă cu urechea lipită de receptorul telefonului din intrîndul blocului C de la Grozăvești. Nici o vorbă, nici un sunet, nimic. Și minutele trec : cinci, zece, douăzeci...

La complexul „Regie" al Politehnicii un portar își face socotelile lui : la 12,30 se-ntoarce Marinescu, la 1,40 blondul de la Automatică, între 2 și 2,30 Michitovici. Pe urmă pot să închid ușa că nu mai are cine veni.

VIN ȘI DE LA „BĂLTĂREȚU" OAMENI...

„Băltărețu" e un bufet de la capătul liniei tramvaiului 12. Dacă ajungi acolo nu-ți mai trebuie nimic altceva pentru a te simți bine, pentru a uita de necazuri, pentru... Vanitas vanitatum ! Dar ce te faci dacă acolo se închide la o oră atît de „nestudențească" (aproape aceeași cu limita la care mai poți trece pe lîngă portarul căminului fără să-ți ceară legitimația) ? Te-ntorci necăjit acasă. Vin ploile de toamnă. Ce tristețe ! Și pe alee te mai așteaptă si-un reporter, să-ți tulbure șirul gîndurilor cu blestematul lui de blitz...

Asta-i bună ! Mai vrea să-i dai și numele. Nici mort. I-am spus că sîntem de la Istorie și Geografie și gata. I-ajunge. Și ce dacă-i trecut de ora 1 ?!...

— Avem alte socoteli ! Și cei doi plecară de la cămin înapoi, pe alee. Decît să-și dea numele (știu ei cum sînt reporterii ăștia, fac din țînțar...), mai bine mai stau pe stradă. Plouă, dar oricum, dacă fotografiile nu ies bine, mai poți rămîne încă anonim. Pentru orice eventualitate. De ce să ne facem complicații ? Și pe urmă s-ar putea găsi cineva să spună că ne-a mai văzut de multe ori prin cîrciumi, că portarul la cămin ne cunoaște de întîrziați încă de mult, că...

SĂ TRĂIEȘTI, NENE IANCULE, CU BERĂRIE CU TOT !

Trei băieți veseli se întorc acasă. Sînt atît de veseli încît pașii lor descriu traiectorii de elipse și curbe care se întretaie des într-o geometrie bizară și unică, așternută pe foaia de calc a bulevardului în jos. Vorbele și rîsul lor sparg aerul umed și plin de liniște în țăndări dese. Îndeosebi cel din mijloc, un tip scund și cu o figură binevoitoare, e de o veselie contagioasă. Obiectivul fotografic se molipsește și-l întîmpină, la Grozăvești, făcîndu-i cu... ochiul.

— Am fost la un prieten...

— Pînă la ora asta ? Și de ce n-ați rămas și restul nopții acolo ?...

— Păi... dacă acum s-a închis...

— Unde ?

Băiatul din dreapta, Simion Gheorghe, din anul II Matematică, începe să devină sincer :

— La nenea Iancu !

— La Gambrinus, zic eu.

— Aveți cultură generală, încearcă el să-mi demonstreze că are umor.

— Și ce-o să se-ntîmple ?, se interesează al treilea, care tăcuse tot timpul, acum vădit interesat de consecințe.

— Un articol...

— Asta nu ! Nu-i vine lui la socoteală și, pe neobservate aproape, din cîțiva pași e afară pe ușa căminului pe care abia intrase. Simion Gheorghe zice că nu-l cunoaște nici pe el, nici pe celălalt (care fugise mai înainte), că s-ar fi întîlnit cu ei întîmplător, la berărie, că au plătit nemțește... Pentru a ne convinge, ne invită stăruitor în camera lui să vedem că nu-i sînt colegi de cameră... E vesel Simion pînă cînd vine rîndul portarului să scrie în registru ora sosirii. Se întunecă dintr-o dată. Nu se poate ! Nu-i vine-a crede că timpul trece așa repede. la mîna portarului într-a lui și se uită atent la ceas.

— E două trecute fix !, zic eu, amintindu-i de nenea Iancu.

PĂREA CĂ LA CĂMIN S-A FOST DESCHIS O POARTĂ...

Și se deschisese, într-adevăr, cu cîteva minute înaintea sosirii noastre la căminul 6 Martie. Și pe poartă, la o oră care s-ar exprima printr-un număr par ușor de dedus, a intrat Beran Ana, din anul IV Fizică. Era grăbită și, evident, nedormită...

La Grozăvești toți se așteptau să se deschidă ușa și să apară Vasilache G. de la Filologie. Dar n-a apărut. Poate pentru că plouase, poate din alte cauze. Dar se așteptau cu toții să vină, pentru că în serile trecute se întorsese pe la 1,40, pe la 2, pe la 2,40, 3,25 ș.a.m.d. Îi plac cifrele mici și „soarele" străzii de după ora zero...

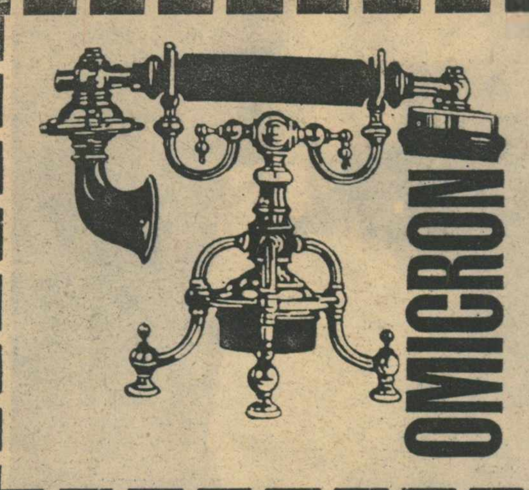
4 BĂIEȚI ȘI O FETIȘCANĂ, FĂRĂ A MAI SOCOTI ȘI STICLA...

...veneau agale pe cheiul Dîmboviței. Erau toți, afară de fetișcană, din anii II și III de la I.P.G.G.

Nu mai circulă de mult nici un tramvai ; nici n-ar avea nevoie de el. Unul se „consolează" cu o sticlă pe care o ridică deasupra capului în dreptul fiecărui bec și o privește mustrător. („S-a cam golit..."), Altul le povestește celorlalți ceva, desigur foarte interesant, fiindcă din cînd în cînd, de prea multă atenție (nu se știe dacă e provocată de povestire sau de alcool), se opresc și se reazemă de barele metalice ale Dîmboviței. Fetișcana e cea mai nelămurită de tot ce se-ntîmplă. Parcă o miră totul : cum a ajuns aici, cum de se află singură între patru băieți la 2,30 noaptea, cum să fie luată tocmai EA drept „pasăre de noapte"...

În vino veritas ! Pe drumurile căminelor „virtuțile" alcoolului își întorc credincioșii acasă. E o liniște frumoasă, tăiată doar de căderea frunzelor. Acum nici nu mai plouă și poți să te plimbi în voie...

N.R. Dintr-o știre de ultimă oră aflăm că cei „patru băieți și o fetișcană" nu sînt „recidiviști". Veneau de la o onomastică. De aceea am preferat să le lăsăm numele sub tăcere...

OMICRON

PORTRET DUPĂ MODEL ABSENT

...şi uşa amfiteatrului se deschise uşor, scîrţîind („ah, scîrţîitul ăsta, fir-ar al dracului!“, îşi zise fata cu ochi nefiresc de albaştri) şi prin întredeschizătura ei apăru întîi un nas, apoi un ochi, o jumătate de pieptănătură şi apoi un cap întreg. Fata intră, îşi aruncă geanta ei cu două curele pe prima bancă, se duse la cuier, îşi lăsă balonul acolo şi alergă la catedră. Pe urmă mîinile-ncepură să răsfoiască în grabă filele condicii de grupă.

— Nu ţi-a pus, dragă, absenţe ! — zise cineva, o voce rămasă în anonimat.

— La cursuri nu ţi-am pus absenţe, dar la seminarii n-am avut ce face. Mi-au cerut condica — se scuză o colegă (desigur şefa de grupă).

E ora a doua de curs. Fata cu ochii nefiresc de albaştri şi cu figura iradiind bucurie, optimism şi mai ales aer curat şi proaspăt, se aşează într-una din băncile din spate. Pe tablă se-nşiruie rînd pe rînd evoluţii fonetice cu semne ciudate, complicate şi, oricum, greoaie...

— N-ai ceva de citit ?, leagănă ea ca un evantai o întrebare în jur. Nu-i răspunde nimeni. Toţi iau notiţe („Ce colegi, dragă, nu te ajută la nevoie !“...). Şi fata caută în geanta ei neagră, mare şi cu două curele, se aude un zornăit scurt, şi pune pe bancă un ruj, o cutie de pudră, un pieptene, o oglindă...

— Dă-te mai la dreapta!, se aude fata din faţă strigată şi, fără prea mare plăcere, o face.

Obrajii pipăiţi pe rînd cu arătătoarele, cîteva grimase la trecerea pieptenului prin păr, două dungi de un colorit ţipător lăsate de deget pe buze şi toaleta e gata. Dar n-a trecut decît un sfert de oră. „Doamne, şi ce curs greoi, ce plictiseală...“ Fruntea sprijinită pe mîinile acum cu funcţie de pernă (prea puţin confortabilă) lasă gîndurile să alerge dincolo de fereastră : poate acasă, la ţară, unde se culeg viile, poate la seara de sîmbătă, cînd i s-a făcut cunoştinţă cu brunetul acela înalt de la Politehnică, poate... Dar fata cu ochii nefiresc de albaştri îşi aminteşte de ceva şi tresare : caută în geantă şi descoperă cîteva file boţite de ziar: «„Faraonul“ l-am văzut, „Cenuşă şi diamant“ e slab... A, da, am găsit ! Ia uite, măi, ce neinspirată am fost ! Să nu iau nici o carte la mine ! Măcar „Informaţia“ să o fi avut...“». Dar timpul trece, plictisitor şi greu ca plumbul lui Bacovia, dar trece şi se sună de ieşire. Fata îşi îmbracă în grabă fîşul, ia geanta, îi şopteşte şefei de grupă : „Eu mă duc. Nu mai stau la cursul următor. Vin la ora a doua ; dac-o fi să ceară prezenţa atunci o cere. Ştii, e tocmai în Colentina filmul; pînă iau bilet, pînă mă-ntorc...“ şi iese în fugă. În urma ei cineva descrie un gest în aer cu mîna dreaptă a lehamite.

— Măi, cîte ferestre-şi face fata asta ! — se aude o voce.

— Mă tem că anul acesta o să bată vîntul mai tare şi i le va sparge pe toate... Anul trecut era cît pe-aci s-o prindă „viscolul“, în toamnă, la restanţe..., adaugă cineva, dar vorbele nu mai sînt auzite de cea care s-a dus. În urma ei s-a aşternut liniştea, creioanele se odihnesc lîngă notiţe şi coridorul a rămas gol. De fapt nici nu se observă, poate nici n-a rămas gol, poate golul a plecat o dată cu fata cu ochii nefiresc de albaştri...

N. R. Asemănările acestui portret „absent“ cu Dumitrescu Jana, de la Facultatea de limbă şi literatură română, sînt absolut întîmplătoare.

UN OBOI ÎNTRE IAŞI ŞI CRAIOVA

Puiu Gheorghe este student la Conservatorul din Iaşi, secţia oboi. Înainte de a veni la facultate, Puiu a cîntat la Filarmonica din Craiova şi a împrumutat de acolo pentru examenul de admitere un oboi. Pînă aici nimic neobişnuit. A primit apoi o scrisoare prin care i se cerea instrumentul înapoi. Oricine ştie că un lucru împrumutat trebuie restituit, dar...

„E un oboi de tip vechi, un Marigaux. Ei mai au acolo încă trei mai noi, marca Hüller, care stau neîntrebuinţate... Eu l-am ales pe acesta. Are un sunet divin. Ochii se închid şi poezia oboiului îmi încîntă urechea“. Dar craiovenii au oboiul acesta în inventar şi există legi care... Poate ar accepta un schimb, sau contravaloarea...

„Nu-l înapoiez chiar dacă mă dau în judecată. Are o muzicalitate pe care cu greu am reuşit s-o sesizez şi s-o stăpînesc“. Dar craiovenii au oboiul în inventar şi... Puiu are ceva rău prevestitor în priviri. Argumentul lui — în muzică n-au ce căuta inventarii şi birocraţii de felul ăsta — are două feţe. M-am decis să scriu, gîndindu-mă că rîndurile acestea ar putea fi citite la Craiova. Cine ştie, poate are cineva o soluţie...

Al. PASCU

ACORDURI

Ultimele acorduri ale Concertului în Mi-minor de Mendelsohn Bartholdy răsunau în marea sală a Ateneului. Un ropot de aplauze răsplăti pe tînăra solistă, participantă la al IV-lea Concurs „George Enescu“. Pentru Mariana Sîrbu, laureată a Concursului, cu premiul 3, ziua aceea avea o dublă semnificaţie : împlinea 18 ani. Cu puţin timp înainte o mai întîlnisem la un concurs, admiterea la Conservatorul din Bucureşti, unde a reuşit a doua. Dar debutul în muzică şi-l făcuse acum zece ani, cînd a cîntat la Bucureşti în cadrul Festivalului Republican al şcolilor şi institutelor de artă, ca reprezentantă a şcolii ieşene. Confirmarea primită prin premiul Festivalului „Enescu“, succes care i-a adus şi o bursă de studii la Bruxelles, îi va da posibilitatea să se perfecţioneze sub conducerea acestui desăvîrşit interpret mozartian — Arthur Grumiaux. „Am să ţin multă vreme minte, spunea Mariana, ziua de ianuarie în care, după ce am luat parte la „Tribuna tinerilor solişti“ regretatul meu profesor Garabet Avachian mi-a propus să iau parte la Concursul „George Enescu“...

Înainte de a pleca spre Bruxelles, tînăra solistă ieşeană va întreprinde un turneu prin Olanda, Elveţia şi R.F. a Germaniei împreună cu Filarmonica din Amsterdam, condusă de Hans de Roo, participant la festival. La revedere Mariana şi succes !...

Emil LANDER

„ELECTROPOLIGLOTUL“

O întîmplare curioasă îmi facilitează într-una din deplasările la Timişoara o întîlnire cu un student care îmi e recomandat pentru rezultatele sale bune la învăţătură. Aflu că se numeşte Jianu Radu-Sever şi este student în anul III la Facultatea de electrotehnică.

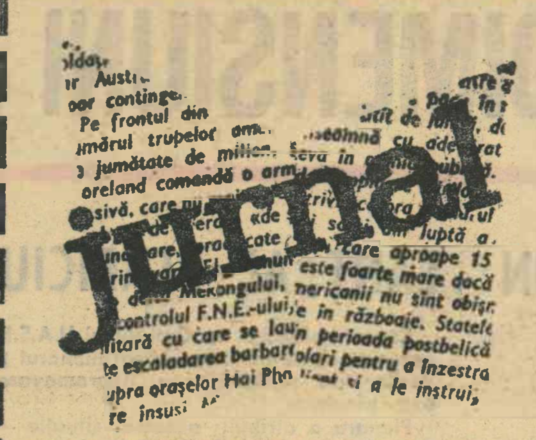
După o jumătate de oră de discuţie, îmi destăinuie cu multă greutate că pasiunea cea mare a lui Sever este învăţarea limbilor străine. Cunoaşte bine şapte limbi — germana, engleza, franceza, sîrba, rusa, italiana şi spaniola — iar pe viitor, după cum plănuieşte, îl vom auzi şi în arabă. Ceea ce este şi mai îmbucurător e faptul că alţi patru colegi de clasă din vremea liceului (Radu Rusu, Dan Deheleanu, Petri Norbert şi Gheorghe Ciuhandu) sînt studenţi tot la Politehnica timişoreană şi cunosc... tot şapte limbi străine, în care deseori citesc literatură de specialitate, în vederea pregătirii seminariilor şi examenelor.

— Şi pe viitor, mă refer la viitorul imediat, ce gînduri ai ?, îl întreb eu.

— Să nu întîrzii la întîlnire, îmi răspunde ELECTROPOLIGLOTUL, cum am aflat că-i zic unii colegi de la Electrotehnică. Mă aşteaptă CINEVA din anul I...

Dragomir HOROMNEA

PULS

1 noiembrie

Eu am ştiut totdeauna ce am de făcut dar mai puţin cum să fac ceea ce trebuia. De aceea poate aflu atîtea lucruri acum, lucruri pe care alţii au avut timp să le guste nu fiindcă le-ar fi plăcut, ci pentru că se năşteau cu ele.

Noi, se spune că trăim timpi moderni. Nu m-am împotrivit niciodată cuvintelor acestea ; dimpotrivă, le-am spus de cîteva ori ; azi le repet şi adaug : numai noi nu sîntem moderni.

Prietenul meu G.C. caută o cameră. Îl ajut. Dar unde poţi găsi într-o singură zi o cameră într-un oraş cu un milion de camere ?

K. are nervi ; i-au venit peţitori. Ce se-ntîmplă ? Părinţii ei au dus tratative cu părinţii domnului care o cere de soţie. Domnul are peste 30 de ani. K. are 19 ani. Încă se mai căsătoresc oameni legaţi la ochi, dar K. n-o va face ; cel puţin acum. Oricum, partida nu e încheiată — poate fi sacrificat un nebun ; craiul poate veni cu o tură şi învinge regina de verde. Aşadar, încîntată de cunoştinţă, domnule Pantalone...

Fizicianul Reuth Reyno, universitar din Pendjab, susţine că în Venus există oameni, că ei ar fi urmaşii locuitorilor văii Indului, care au plecat acum trei milenii î.e.n. cu un vehicul spaţial să scape de un cataclism. Nu mi se mai pare nici o afirmaţie eronată fiindcă erorile sînt la modă. Şi, în fond, de ce nu m-aş gîndi şi eu la farfuriile zburătoare ? S-a afirmat că practic n-au cum să existe. Viteza pe care ar trebui s-o dezvolte ca să străbată spaţiile interplanetare ar trebui s-o întreacă pe cea a luminii (!), de aici creşterea masei, deci imposibilul cu I mare. Dar dacă undeva, aproape de noi, există totuşi viaţă ? Mă gîndesc că a trecut cam mult pînă s-a descoperit America şi doar era peste cîteva bălţi de apă, care înghiţeau nesătule corăbii şi oameni. Oceanul interplanetar e la fel ? Luna e mai aproape, să vedem ce e cu bătrîna doamnă Selene.

2 noiembrie

Îmi cade-n mînă o carte. A cui e cartea ? Pe ultima foaie găsesc scris cu pastă o scrisoare de dragoste. Am descoperit că a scris-o o fată de 20 de ani : „Dragul meu Gil, atît am alergat să ne putem găsi că ne-am petrecut ca nişte străini. Ne-a trebuit mult şi numai azi ne-am găsit, singuri. Eram doi inşi care ne luminam ; dar ce tîrziu, fiindcă noi ca doi orbi ne-am petrecut luminarea“.

Doi cîini marocani trăiţi la New York au murit. Diagnostic : erau amîndoi de sex bărbătesc. Iubeau amîndoi aceeaşi doamnă : stăpîna. În urma unor certuri au sucombat. Lacrimi şi fanfare care cîntau valsuri au fost aruncate în urma celor două jigodii.

De treizeci de zile urc şi cobor de cîteva ori treptele a şapte etaje. În faţa mea e o fereastră deschisă. Prin ea văd timp de două ore un acoperiş roşu. Roşul în toamnă are efect ca albul în mai. Îmi închipui că mîine nu voi mai găsi acoperişul acesta — va fi o ploaie, un cînt — şi, ca un arbore, casa îşi va lăsa zidurile în trotuarul umed. Mîine vom călca pe acoperişul ei aproape putred... Se poate călca pe un acoperiş putred ?

3 noiembrie

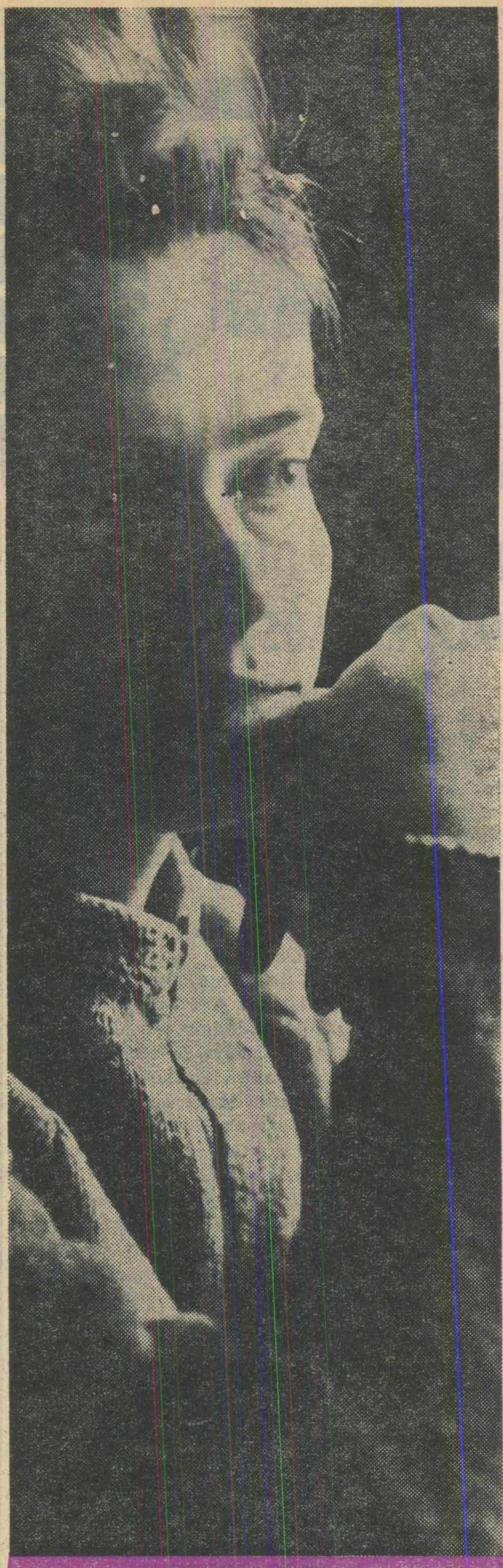
Dragostea are patru ochi dacă e adevărată. Mai mulţi dacă nu.

...„viaţa creatoare în realitate este atît de apropiată de viaţa sexuală, de suferinţele, de voluptăţile ei, încît nu trebuie să avem aici decît două forme ale aceleiaşi şi singure nevoi, ale aceleiaşi şi unice bucurii“... (Rainer-Maria Rilke : „Scrisori către un tînăr poet“.

Dumitru M. ION

Tuturor cititorilor şi corespondenţilor, redacţia le pune la dispoziţie, săptămînal, coloanele noilor noastre rubrici

DIMENSIUNI ALE EXIGENŢEI

UN „LANŢ AL SLĂBICIUNILOR" – REPETENŢIA

Recenta plenară a Consiliului U.A.S.R. a apreciat că se menţine ridicat numărul pierderilor de studenţi prin nepromovare şi exmatriculare.

Plenara a atribuit această situaţie existenţei unei categorii de studenţi care nu-şi îndeplinesc la timp obligaţia fundamentală de a învăţa, nu studiază ritmic, întîrzie predarea lucrărilor şi proiectelor, absentează ori au o prezenţă formală la cursuri şi seminarii, îşi amînă în mod nejustificat examenele de la o sesiune la alta.

Vom încerca în cele ce urmează să prezentăm opiniile unor cadre didactice privind cauzele nepromovării, cauze generatoare ale unor carenţe de esenţă în învăţămîntul superior.

Prof. ing. V. DRAGOMIR, prorector al Institutului de construcţii :

Repetenţia este o plagă pentru învăţămîntul nostru superior. Sîntem printre puţinele state care înregistrează un asemenea număr de repetenţi. Cred că faţă de aceştia avem o comportare mult prea concesivă. Indulgenţa noastră dublată de o regulă oficială a Ministerului Învăţămîntului **permite ca exmatriculaţii dintr-un institut să se poată reînscrie pentru a repeta anul în alt institut de acelaşi profil**. Aceştia ca şi repetenţii proprii îngroaşă rîndurile celor care — în sfîrşit — după 7—8 ani de studii devin ingineri. Înţelegeţi cît de bine sînt pregătiţi ! Mă întreb dacă avem nevoie de atîţia ingineri incapabili. S-a observat că în producţie absolvenţii cu media 5—6 nu fac faţă obligaţiilor inginereşti. Soluţia nu rezidă nici în diferenţierea lor prin salariu. Şi cîtă nevoie au şantierele noastre de maiştri şi alte cadre cu pregătire intermediară, dar pentru formarea lor nu trebuie aglomerat institutul ! Ce este de făcut ? Să nu fie înscrişi pentru examenul de admitere candidaţi cu media sub 6 la bacalaureat, să nu fie primiţi în anul I decît cei care la admitere obţin medie peste 6 (Ministerul Învăţămîntului trebuie să fie consecvent cu hotărîrile sale), iar la acordarea reexaminărilor (Ministerul Învăţămîntului să fie şi de data asta consecvent) să se aibă în vedere media 7 obţinută la celelalte obiecte !

Este adevărat, trebuie create unele condiţii care să favorizeze pe studenţi. Programa de învăţămînt poate să fie descongestionată renunţîndu-se la cunoştinţele de ordin tehnologic, trebuie să reedităm unele cursuri, pentru că în momentul de faţă există un curs la 9—10 studenţi ; trebuie, în sfîrşit, îmbunătăţit sistemul de examinare, deficitar în momentul de faţă, prin creşterea ponderii lucrărilor din timpul anului.

Prof. ing. VICTOR POPESCU, decanul Facultăţii de construcţii civile şi industriale :

Planul de învăţămînt creează greutăţi studenţilor. Este încă prea încărcat, pentru că îmbunătăţirile ce i-au fost aduse pînă în prezent sînt insuficiente. Deşi mai toate cadrele didactice recunosc că planul trebuie să fie descongestionat, nimeni nu cedează din ore. Nu s-a ajuns încă la înţelegerea faptului că **nivel nu înseamnă în primul rînd cantitate, ci calitate.** Vrem să facem din studenţii noştri savanţi şi nu reuşim să-i scoatem pe toţi nici măcar buni ingineri.

Cred că problema cumulului va fi rezolvată în favoarea învăţămîntului atunci cînd se vor crea condiţii pentru atragerea specialiştilor în învăţămînt.

În facultatea noastră numărul repetenţilor, faţă de anul trecut, a scăzut. Este surprinzător că unii studenţi cu cîte 4—5 restanţe au reuşit să promoveze, iar alţii cu cîte două restanţe, nu. Oricum, în privinţa reexaminărilor, revenirea de la principiul mediei 7 la 6 a reprezentat o cedare.

EXIGENŢA – O OBLIGAŢIE RECIPROCĂ

Prof. dr. docent ION MĂRCULESCU, prorector al Academiei de studii economice :

Ar fi bine ca seminariile să fie ţinute de titulari, în felul acesta exigenţa de la seminar are o finalizare firească în exigenţa examenului. Astăzi, cînd sînt atît de multe grupe, profesorul nu mai poate ţine şi seminarul, deşi e bine s-o facă acolo unde se poate. Şi ce se întîmplă ? Sînt recrutaţi asistenţi care nu sînt trecuţi prin cei trei ani de „preparare", adică fără o pregătire corespunzătoare. Aceştia, pentru fiecare seminar, se pregătesc la fel ca studenţii. De ce nu ţin seminariile lectorii, şefii de lucrări ? Tinerii trebuie lăsaţi să se pregătească chiar mai mult de trei ani. Căci vai de profesorul care nu ştie decît ce predă studentului !

Prof. dr. docent L. TÖVISSI, prorector al Academiei de studii economice :

Pornind de la faptul că sînt diferenţe de exigenţă între cadrele noastre — le-am observat şi singuri — ba uneori exigenţa lipseşte cu desăvîrşire, va trebui să pornim o campanie de uniformizare şi ridicare a exigenţei. Vom lărgi un mai vechi obicei al nostru de a discuta cu toate cadrele didactice înaintea sesiunilor despre căutarea unor criterii comune de apreciere a studenţilor care să ţintească eliminarea subiectivismului. Exigenţa obiectivă ţine de formaţia cadrului respectiv şi în ultimă instanţă facem apel la conştiinţa tuturor profesorilor, conferenţiarilor, lectorilor şi asistenţilor noştri.

Conf. dr. DUMITRU MĂRGULESCU, decanul Facultăţii de contabilitate, şeful catedrei de analiza activităţii economice financiare :

Asistenţii nu-i prea stimulează selectiv pe studenţii buni, în faţa celor mediocri, păstrînd, din comoditate, un nivel mediu al dezbaterilor în seminar. Aşa se întîmplă că la examen exigenţa profesorului scade determinată de acest nivel mediu. Noi trebuie să fim, în continuare, foarte exigenţi faţă de cadrele didactice care intră în legătură nemijlocită cu studenţii, să-i convingem că au o răspundere personală, înţeleasă ca răspundere socială, foarte mare.

La noi, la Academie, trebuie să se schimbe concepţia unor studenţi de a se mulţumi cu puţin. Şi noi am greşit mulţumindu-ne să nu cerem nimic în plus faţă de litera cursului. Acest sistem e o frînă în dezvoltarea laturii formative a procesului de învăţămînt. De aceea e deficitară şi latura informativă, de vreme ce studentul nu este obligat să afle singur şi alte lucruri în afara cursului. Un rol important trebuie să-l joace catedra, ca for intermediar între studenţi şi decanat. În acest sens văd o autonomizare a catedrelor **(mai ales a celor de specialitate) în direcţia găsirii unor soluţii imediate la ani şi grupe, în funcţie de realităţile de aici. Catedrele trebuie să realizeze o conlucrare permanentă între cadrele didactice şi profesori. În acest climat, exigenţa devine din dreptul exercitat de profesori asupra studenţilor o realitate colectivă şi, de ce nu, reciprocă.**

EXTEMPORAL LA OPINIA UNEI GRUPE

Reproducem pe scurt cele mai semnificative răspunsuri date de studenţii grupei a 6-a, anul III Instalaţii, Institutul de construcţii Bucureşti.

1. Sînteţi mulţumiţi de alcătuirea orarului ?

35 la sută din răspunsuri sînt afirmative. Dintre celelalte cităm : „Cred că orele trebuie să fie mai omogen repartizate. Din cauza aceasta pierdem aproape zilnic două ore cu drumurile. Sînt zile cu cîte 8 ore de curs, iar altele cu cîte 8 ore de seminar. De trei ori pe săptămînă avem ore şi dimineaţa şi după-amiaza. Lunea nu venim la facultate, iar sîmbăta din două în două săptămîni venim doar pentru un singur curs.

2. Cît timp vă rămîne, în medie, zilnic pentru studiul individual ?

Majoritatea răspunsurilor — 1-2 ore. Ceilalţi socotesc astfel : marţea, miercurea şi vinerea — aproximativ o oră. Sîmbăta şi duminica nu se învaţă, iar lunea nu se învaţă prea mult.

3. Care este cel mai dificil examen din sesiunea de iarnă ?

Majoritatea răspund — Mecanica fluidelor, *dificil numai prin numărul mare de cursuri predate de-a lungul a doi ani. „Ar trebui să se dea un examen după primele 22 de capitole". Dintre celelalte răspunsuri spicuim : „Examenele au un grad de dificultate aproximativ egal". — „Cel pe care n-o să-l pregătesc !"*

4. Care este cel mai exigent profesor de care veţi fi examinat în această sesiune ?

— Toţi sînt la fel de exigenţi. — Conf. Iamandi (Mecanica fluidelor !) — Cel la care nu voi şti să răspund. — Toţi sînt foarte exigenţi, deoarece cursurile sînt predate foarte bine, în afară de Fizică. — Exigenţa, dacă nu este exagerată, este bine primită de către orice student; altfel este privit examenul cînd se cunosc cerinţele unui profesor.

5. Consideraţi că actualul sistem de examinare este suficient de edificator ?

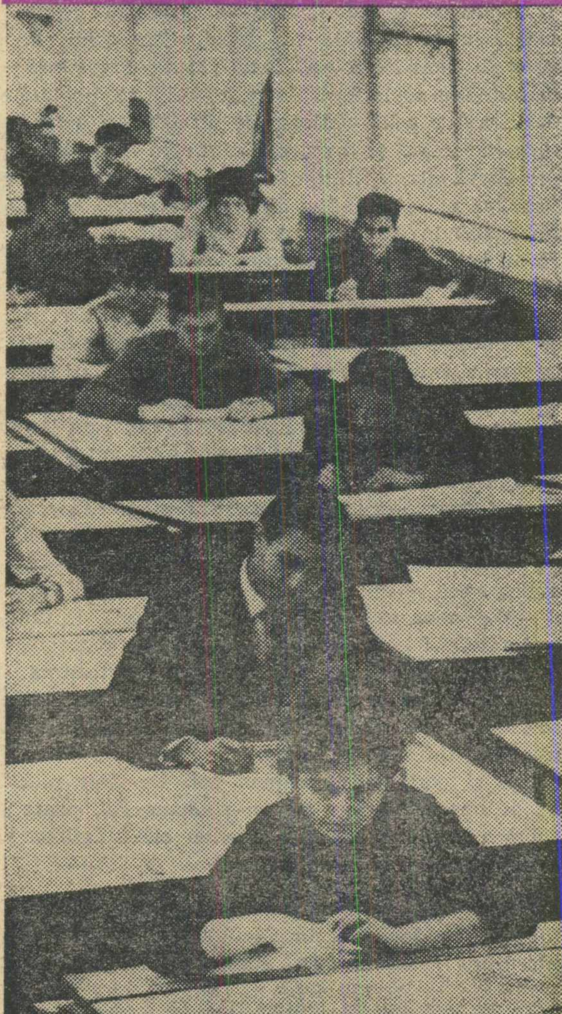
— Nu. Deoarece reflectă prea puţin activitatea studenţilor în cursul anului. Cred că sînt necesare mai multe ore de seminar pentru a clarifica pentru toţi studenţii problemele mai dificile de la curs. Unele din ele, din jena sau teama studenţilor, rămîn neclarificate şi la seminarii.

— Nu (categoric). Este rigid, închistat în forme învechite. Ar trebui să se facă media aritmetică între nota la examenul scris şi la cel oral şi media aritmetică a notelor obţinute la fiecare din subiectele de oral. Ar fi astfel înlăturate unele erori destul de grave şi destul de des întîlnite în aprecierea cunoştinţelor studentului.

Cînd răspunsul la întrebarea noastră este afirmativ el sună astfel : — „Da, mai poţi să treci din cînd în cînd."

6. Sînt utile reexaminările ?

Da, numai în cazuri speciale. Altfel, cine nu a învăţat un an întreg şi nici în vacanţă nu poate să asimileze materia în zece zile. Răspunsul este de asemenea afirmativ pentru cazul „păstrării exigenţei neştirbite din partea profesorului". „Accidentele se pot întîmpla oricui şi oricînd. Veţi spune : Nu se poate dacă studentul învaţă. Vă vom răspunde : Aveţi dreptate, dar dacă un student cunoaşte că va fi chemat de 5—6 ori la un examen dintr-o manie a profesorului (! !) — scuzaţi expresia — este imposibil să nu ştie materia, avînd spectrul repetenţiei în faţă".

NUL I ÎN CRIZĂ DE TIMP?

...sideraţii preliminare pe marginea unei cercetări sociologice concrete

firesc — ne spunea un
licean să viseze la viaţa
visează, anticipează, fiind
visurilor, dar şi ca o reacţie
i, ce devin tot mai strîmte
n viaţa studenţească ca în-
făgăduinţei", dar şi ca o
rea sa ca om.
bişnuit cu un program şi cu
rte riguros. Trecerea de la sta-
elev la acela de student, inte-
tului din anul I în viaţa uni-
ezintă un proces complex ce-l
studentul însuşi, pe profesori,
ţionali universitari. Un colectiv
tedrei de materialism dialectic
l politehnic din Bucureşti, for-
r dr. Nicolae S. Dumitru, coor-
r Ana Katz, asistent Angela
t Alexandru Bădulescu şi sem-
r rînduri, şi-a propus să cerce-
acest proces. În lunile februa-
a fost întreprinsă verificarea
potezei pusă la baza cercetării
fi continuată în anul universi-
înd experienţa integrărilor în
ară.
ţi în studiu 529 studenţi din
facultăţilor de Electronică, Elec-
T.C.M., oarecum reprezentative

rmează mă voi referi numai la
legate de elementul **timp,** una
rincipale ale procesului de in-
a universitară a studentului din

... la realitate ... are distanţă

3 la sută din subiecţi ne-au
alitatea studenţească, cel puţin
I, nu corespunde visului făurit
ru că el reprezintă o imagine
şi cei mai mulţi recunosc acest
părea că e de ajuns să fii stu-
nu mai trebui să faci nimic ca
Urtimud — Electronică ; la
tră studenţii subiecţi au sem-
e şi confesiunile cu pseudo-
pentru că în învăţămîntul su-
serie de carenţe. Găseşte însă
rioasă de muncă, nu atîta timp
a sau ar fi voit, fiind solicitat
să-şi planifice timpul.
noţie care vine în institut este
nevoită **să-nveţe a învăţa, să-nveţe a-şi planifica timpul, să-şi petreacă timpul liber.** Este o experienţă a tuturor şi tocmai de aceea ea poate constitui obiectul unei cercetări sociologice. Există o experienţă a studenţilor din ceilalţi ani de studii, mai ales a celor din anii IV şi V, dar această experienţă nu se transmite noilor veniţi.

„Bobocul" este dezorientat, cel puţin în semestrul I, pînă trece prima sesiune, după care are şi el experienţa (adeseori tristă) a examenelor. Are multe ore, totuşi nu mai multe decît în liceu, are mult de învăţat, cu mult mai mult decît în liceu, există o altă metodă de predare, profesorul predă prea repede şi el încă nu-i obişnuit să ia notiţe — căci vrea sau e obişnuit din liceu să noteze totul ; unii îi spun că e bine să înveţe de la 2 octombrie în fiecare zi, alţii că-i „mai bine" **altfel** şi aşa îl îndeamnă şi dorinţa sa, cinematografele, parcurile, bulevardele, îi fac semn discret cu „ochii" lor de neon...

„N-avem timp !"

În timpul cercetării de multe ori ne-am izbit de un asemenea răspuns. La întrebarea noastră, sub ce aspect nu corespunde realitatea cu visul, mulţi s-au referit, printre altele la **factorul timp.** Astfel, la Electronică — 54,6 la sută, la Electrotehnică 67,8 la sută, iar la T.C.M. 25,3 la sută din subiecţii cercetaţi. Tînărul „Singur" (T.C.M.) ni se plînge că „de la intrarea în Institutul politehnic nu am avut timp să mă bucur că sînt student".

I-am întrebat pe subiecţi ce îi nemulţumeşte în viaţa de student. Unii ne-au răspuns : programul încărcat. (Printre alţii: „Napoleon Bonaparte", „Isac Newton" — Electronică, „Celebrul 702", „Loreley", „Tuşca" — T.C.M., „Cuşa Mihalea" ş.a.). Iată ce ne spune „Buzianu" de la T.C.M.: „Supraîncărcarea programului este foarte obositoare. Cîte 6 sau 8 ore zilnic, afară de sîmbătă, cînd avem 4 sau 2 ore, la care se adaugă şedinţe, consultaţii, participarea la acţiunile obşteşti, împotriva cărora nu am nimic, dar planificarea lor lăsînd de dorit, te epuizează".

Un student are 32—34 de ore de cursuri, seminarii, laboratoare pe săptămînă, deci şase ore pe zi. S-a întrebat cineva vreodată ce-ar fi dacă şi studentul, un „funcţionar social", cum îi spunea Dimitrie Gusti, de un tip deosebit, ar trebui să lucreze şi el opt ore pe zi ? Ar însemna că-i mai rămîn pentru studiul individual două ore pe zi. Cîţi din studenţii noştri nu ar fi bine pregătiţi dacă ar studia individual numai două ore pe zi ?

„N-am timp să studiez cît aş vrea"

Sîntem tentaţi să înţelegem întotdeauna prin timp liber — timp pentru distracţii, pentru odihnă etc. E drept, cei mai mulţi subiecţi la acest fel de timp s-au referit, dar nu puţini sînt şi cei care n-au timp suficient pentru studiul individual. Şi trebuie reţinut că remarca aparţine şi multor studenţi buni la învăţătură. Din 25 de studenţi ai unei grupe (fostă 413 A) de la Facultatea de electronică, trei ne-au răspuns că n-au timp suficient să studieze. „Nu am timp să studiez cît aş vrea", scrie studenta „Daiaca".

Unii încearcă să ofere o soluţie. După ce constată că au puţin timp pentru studiul individual, ei optează pentru „suprimarea anumitor cursuri lipsite de importanţă (pentru studentul electronist) care, oricum sînt învăţate numai în sesiune şi sînt repede uitate..." Asemenea studenţi doresc o mare cantitate de cunoştinţe, dar şi timpul necesar spre a le asimila şi a reflecta asupra lor.

Studentul politehnician din anul I este solicitat să înveţe în permanenţă. Pe de o parte, majoritatea asistenţilor au „caieţel" în care notează răspunsurile studentului la seminar, şi de aceea un student ne scria că nu-i prea mare deosebirea între facultate şi liceu, cel puţin din acest punct de vedere. Pe de altă parte, aproape săptămînal, pe lîngă pregătirea curentă a seminariilor, studentul are de dat o lucrare de control, după o planificare întocmită de secretariatul facultăţii la începutul semestrului, lucrare pentru care are de pregătit întreaga materie predată pînă atunci la acel obiect (notele obţinute la lucrări contează la examen, iar pînă atunci ele fac obiectul multor şedinţe de U.T.C.).

Orarele au fost alcătuite după principiul grupării într-o zi a trei cursuri consecutive, iar a doua zi a unor seminarii consecutive. Mulţi studenţi, în discuţii, chestionare, confesiuni au arătat ce inconvenient prezintă un asemenea sistem. „Programarea unor cursuri în unele zile şi numai a unor seminarii în altele devine plictisitoare, neatractivă, mai ales că mare parte a cursurilor sînt pur şi simplu numai dictare, numai teorie. Îmbinarea predării cursurilor cu ţinerea seminariilor în aceeaşi zi ne-ar face mai uşoară, mai puţin plictisitoare munca" („Buzoianu"). Pentru studentul „Alcoor" zilele cu seminarii sînt mai interesante decît zilele în care se ţin numai cursuri, „fiindcă un seminar implică o participare mult mai activă decît o prelegere".

Asistaţi, vă rog, într-o seară după trei cursuri, la o şedinţă a studenţilor din anul I (şi nu numai a lor) şi priviţi pe feţele lor. Îl veţi înţelege atunci pe studentul „Tutankamon cel Mic", care ne scrie că-i mereu obosit.

Micul şi marele timp liber

Din cercetare rezultă că studentul politehnician nu are suficient timp liber. Din 45 de subiecţi de la Facultatea de T.C.M., spre exemplu, care s-au referit la problema timpului, 19 ne-au declarat că nu au suficient timp liber. Sau, la fosta grupă 413 A de la Electronică, din 25 de studenţi, 9 au afirmat acelaşi lucru.

Dar studentul îşi face totuşi timp liber, adeseori în detrimentul pregătirii profesionale. Cum şi-l petrec subiecţii noştri ? Vizionînd un film, un spectacol TV, unii un meci duminica, alţii plimbîndu-se la şosea, puţini citind o carte şi mai puţini vizitînd o expoziţie de pictură sau audiind un concert simfonic (biletele de spectacole prin difuzorii culturali ajung foarte greu pînă la studenţii din anul I). Iar sîmbăta după-amiază şi duminica, sau numai duminica, mulţi merg în excursii. „Exodul în natură" începe să prindă tot mai mult în mediul studenţesc.

În „marele timp liber", cum i-ar spune sociologii vacanţei de vară, studentul dispune cum vrea de timpul său, bineînţeles dacă nu-l bate gîndul restanţelor de toamnă, şi, din păcate, în Politehnică sînt prea mulţi cu asemenea gînduri pe vară.

Dar pînă la acest „mare timp liber" studentul trebuie să se mulţumească cu „micul timp liber", compus din zilele de sărbătoare şi orele libere zilnice, care uneori e foarte mic, aproape inexistent, zic unii subiecţi.

Şi totuşi, pe bulevardele din centrul oraşului întîlneşti nenumăraţi studenţi, în sălile de cinema, în parcuri de asemenea, ca să nu mai vorbim de baruri de zi, cofetării ca „Albina", „Tosca" sau „Nord". „Sînt pline sălile de cinematograf şi parcurile de studenţi, dar de cei care fie nu studiază serios, fie îşi rup din timpul lor de odihnă". („Corida" — T.C.M. — 9,33 la examenul de admitere). Sînt pline, numai că dacă am face o anchetă ad-hoc în asemenea locuri, am găsi, cred, politehnicieni într-un procent scăzut. Şi asta pentru că — explică un student — „programul facultăţilor tehnice este prea încărcat, mai ales în raport cu celelalte facultăţi".

Asist. M. DIACONU

Procesul didactic sub „furcile caudine" ale statisticii

ăm ipoteza că relativa scădere a
le promovare din ultimii 2—3 ani se
într-o măsură faptului că, la o
obiecte cu un grad de dificultate
ridicat, organizarea programului
dintre numărul de ore de curs şi
at, numărul total de ore afectat în-
rs), precum şi organizarea in-
materiei predate au rămas în
eşterii exigenţelor. Adăugînd la
şi fetişizarea propriului curs de
serie de cadre didactice (făcută
cele mai multe cazuri cu intenţia
ri studentului o bază coerentă şi
pentru studiul individual) credem
blul de cauze ale creşterii cifrelor
movare trebuie studiat în întreaga
lexitate, luînd în consideraţie şi
torilor locali, mai importanţi de-
consideră în general. Relativ la
sînt deosebit de concludente re-
unei cercetări sociologice în In-
politehnic (mai sus citată — n.r.).
ică din totalitatea aprecierilor po-
cordate de studenţi cadrelor di-
pe primul plan se situează pre-
i competenţa lor *(46,5 la sută la*
că, 61,7 la sută Electrotehnică,
tă T.C.M.) urmate de metoda de
(aproximativ 21 la sută la toate
e), aprecierile negative vizează
area nepotrivită a materiei", „ru-
upraîncărcarea cu detalii" *în pro-*
porţie de 60 la sută la Electronică, 45 la sută la Electrotehnică, 40 la sută la T.C.M. Comunicarea ştiinţifică prezentată pe baza datelor obţinute în cadrul primei etape a cercetării conchide : „Se poate considera că deosebirile semnalate la acest aspect sînt legate de specificul facultăţilor cercetate, ceea ce urmează să fie concretizat şi verificat".

Activitatea de documentare este una din cele mai importante laturi ale muncii individuale. Cursuri teoretice de importanţă capitală ca analiza matematică, geometria analitică şi diferenţială, matematici speciale, bazele teoretice ale electrotehnicii infirmă cel puţin în cazul lor părerea că paralelismul dintre cursul predat în faţa studenţilor şi cursul tipărit sau litografiat ar fi un paralelism inutil. Volumul mare al materiei şi rapiditatea cu care este parcursă impune cu necesitate existenţa permanentă pe piaţă a unor cursuri care să fie editate într-un tiraj astfel planificat încît să satisfacă solicitările dintre două reeditări. În cursul unei discuţii, unul dintre studenţii fruntaşi ai Facultăţii de electronică, Dan Borza, preciza că : „...Mai rămîne mult discutata problemă a numărului — în titluri şi exemplare — de cursuri universitare şi manuale de specialitate la îndemîna studenţilor, problemă asupra căreia cred că este inutil să mai insist. Fiecare an de tergiversări aduce ţării o promoţie de ingineri, medici, cercetători, profesori etc. care au fost lipsiţi de o parte din cunoştinţele de care ar fi avut nevoie şi la care ar fi avut dreptul. Şi aceasta costă mai mult decît ceea ce ar trebui să se cheltuiască acum pentru rezolvarea problemei".

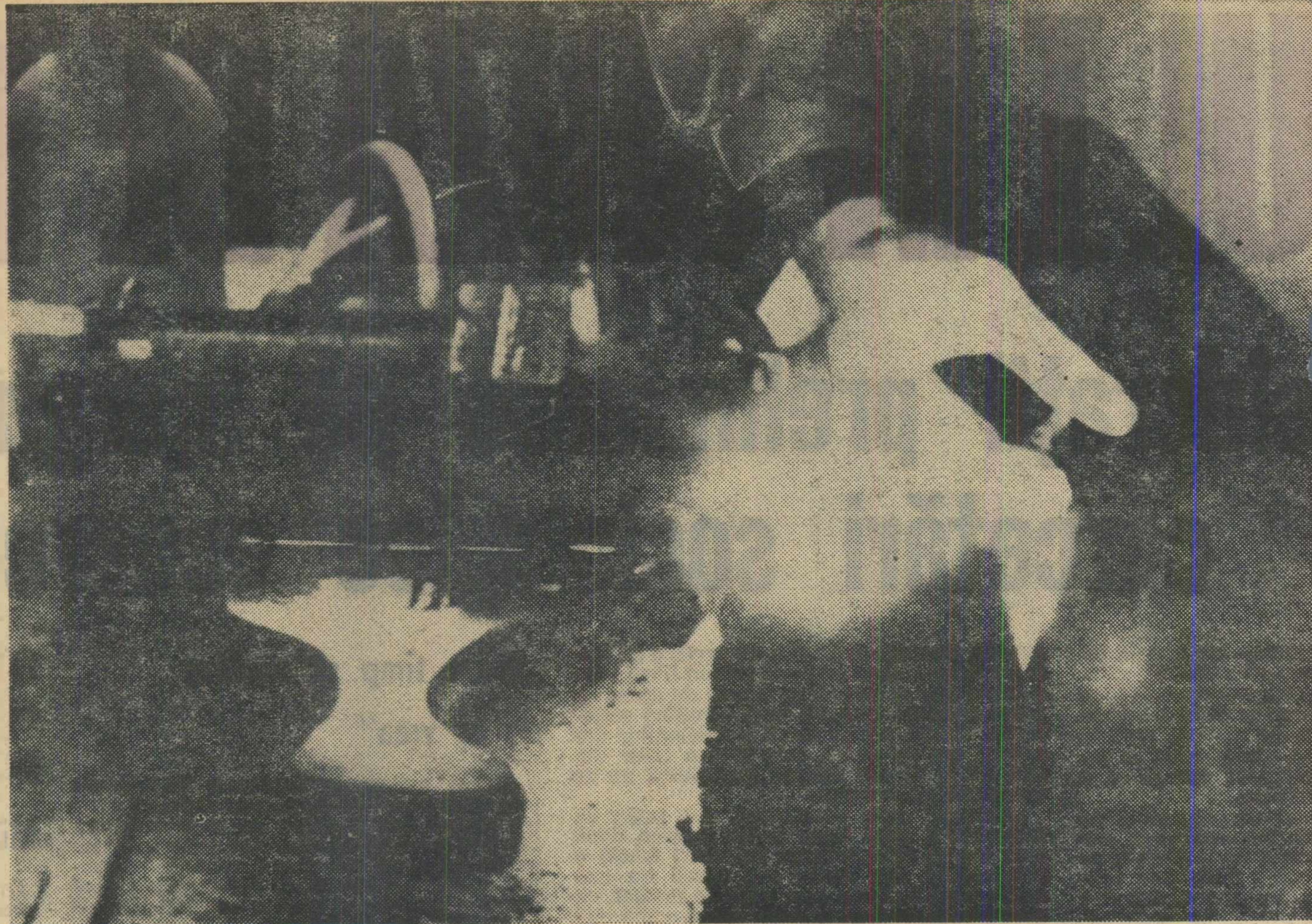
Intr-adevăr, documentarea bogată, larg accesibilă, va conferi un orizont ştiinţific superior răspunsurilor la examene, vor fi acoperite mai deplin toate exigenţele, în fine, ţinuta intelectuală şi eficienţa examenului ca act de responsabilitate profesională, atît pentru profesor cît şi pentru student, va avea de cîştigat. Caracterul pronunţat sintetic al studiului colectiv (curs, seminar, cerc ştiinţific) trebuie să fie completat de posibilităţile analitice ale studiului individual care nu se poate face în cele mai bune condiţii în absenţa cursului tipărit şi a culegerii de probleme. Este necesară o reeditare cît mai rapidă a cursurilor „Matematici speciale" de prof. I. G. Şabac, „Analiza matematică" de prof. dr. ing. M. Roşculeţ, „Geometrie analitică şi diferenţială" de E. Murgulescu, S. Flexi, O. Kreindler, O. Sacter, M. Tîrnoveanu, „Bazele electrotehnicii" de acad. prof. ing. Remus Răduleţ, „Teoria mecanismelor şi elemente de mecanică fină" de prof. ing. Traian Demian şi a culegerilor respective de probleme. *Acest deziderat a fost scos în evidenţă în repetate rînduri de către studenţii facultăţilor de ingineri electricieni : electrotehnică, automatică, electronică, energetică şi demonstrat de incapacitatea bibliotecilor de a le împrumuta la domiciliu pe termen mai lung de 10 zile, aşa cum ar fi necesar*

Sînt din ce în ce mai numeroase propunerile în vederea creării în mod experimental a unui curs facultativ de statistică economică, industrială şi sociologică, care ar avea o importanţă de necontestat pentru valenţa social-organizatorică a profesiunii de inginer.

P. MIHAI

EVRIKA!

Prima consfătuire națională de fizică și tehnică a plasmei din țara noastră, care a avut loc între 2 și 4 noiembrie 1967 la Academia de Științe a Republicii Socialiste România, a dezbătut în genere problema aplicativității plasmei în industrie. Manifestare științifică de largă anvergură, conferința s-a bucurat de un deosebit interes din partea delegațiilor a șapte institute de cercetări ale Academiei și departamentale, a opt institute de învățămînt superior și a 28 importante întreprinderi industriale. Cele 19 referate de sinteză și 38 de comunicări originale ținute la cel mai înalt nivel științific au relevat printre altele direcțiile de cercetare existente și ce anume trebuie dezvoltat în acest domeniu pentru a corespunde nevoilor noastre economice. Mai mult, în cuvîntul de închidere, acad. prof. E. Bădărău a precizat necesitatea înființării pe lîngă Consiliul Național al Cercetării Științifice a unei comisii mixte de plasmă, care ar permite realizarea continuă a unei perspective de ansamblu a preocupărilor din țara noastră în acest domeniu pentru urmărirea mai îndeaproape a direcțiilor de dezvoltare, a coordonării aplicațiilor în diferite sectoare tehnice și eficiența acestor cercetări pentru economia națională. Domeniu de stringentă actualitate și de mare interes pentru viitor, fizica plasmei constituie obiectul interviului nostru.

Pistol pentru pulverizarea prin plasma

99,99 % din univers: a patra stare a materiei

PLASMA

Profesorul și academicianul EUGEN BĂDĂRĂU mă primește la masa de lucru. Riguros cu interlocutorul, îi plac întrebările și noțiunile precise. Nici un cuvînt în plus, nici un termen neclarificat, nici un răspuns netrecut prin filtrul exactității gîndirii savantului.

R. — Deoarece în ultimul timp noțiunea de plasmă este foarte des folosită nu numai în cunoscuta accepție medicală, ci și în cea de ipostază a materiei, vă rugăm să ne precizați conținutul termenului, semnificația lui sau, și mai simplu, ce înțeleg fizicienii prin „plasmă".

E.B. — *Plasma este considerată ca fiind a patra stare a materiei (celelalte trei fiind cele bine cunoscute : starea solidă, lichidă și gazoasă). Se consideră că 99,99% din univers ar fi plasmă. De fapt ea este starea cea mai generală a materiei.*

R. — Față de această stare primară a materiei, celelalte stări cum apar ?

E.B. — *Pur și simplu ca accidente, ca impurități. Planetele considerate reci reprezintă adevărate impurități în imensa masă plasmatică.*

R. — Pe pămînt, adică în lumea noastră cea de toate zilele, în care ne mișcăm noi, cum există plasma, sau mai bine zis cum se prezintă ea ?

E.B. — *În stare naturală—sub formă de fulgere, de flăcări, aurora boreală etc., apoi anumite domenii din ionosferă, focul sfîntului Elm, fulgerele globulare etc., toate sînt forme sub care apare plasma pe pămînt.*

R. — În laboratoare în ce formă o găsim ? Se poate vorbi de o plasmă creată artificial ?

E.B. — *Desigur. Să luăm, de exemplu, iluminatul fluorescent. Starea sub care se găsește materia în interiorul tubului este o stare de plasmă.*

R. — Transpus faptul în limbaj strict fizic, la acest nivel ce se mai poate spune despre structura plasmei ? Cum ne apare ea în intimitatea ei ?

E.B. — *În cazul nostru, al conținutului din tubul de iluminat, amestecul ce se găsește înăuntru este un amestec de particule (atomi) încărcate cu sarcini electrice pozitive și negative.*

R. — Ținînd seama de acest fapt, care sînt domeniile de aplicativitate practică ale plasmei ?

E.B. — *Există, firește, domenii multiple : în iluminatul fluorescent, în dispozitivele ionice (tuburi cu catod rece), în dispozitivele de transformare directă a căldurii în energie electrică (convertizorii termoionici și magnetohidrodinamici), în dispozitivele cu jet de plasmă pentru tăierea metalelor, în dispozitivele de sudură, surse spectrale, surse de ioni, dispozitive pentru reacții chimice, generatori și amplificatori de microunde (laseri cu gaze) etc.*

R. — Transpunînd lucrurile pe plan istoric, spuneți-ne, vă rugăm, cine a făcut pentru prima dată adecvarea noțiunii de plasmă la cea de ipostază a materiei ?

E.B. — *Cuvîntul este folosit prima dată, în 1922, de un fizician american, Langmuir...*

R. — În ce accepțiune ?

E.B. — *El studiază în laborator plasma sub diverse forme și una dintre ele, asupra căreia a insistat mai mult, a fost o stare specifică a gazului ionizat. Așa s-a gîndit el și desigur că nu întîmplător, ci luînd-o sistematic, procedînd riguros științific, nu cum se întîmplă în alte domenii. El a studiat anumite forme de descărcări electrice la presiuni reduse și a văzut că în anumite condiții gazul primește noi proprietăți fizice și chimice, diferite de cele pe care le are în mod obișnuit. Or acestei stări în care s-a găsit gazul, el i-a propus denumirea de „plasmă" prin asociație cu aceeași noțiune din biologie.*

R. — Cu alte cuvinte, plasma e o stare condiționată a materiei în funcție de anumiți factori ?

E.B. — *Da, s-ar putea spune astfel că e o stare a materiei în funcție de temperaturi înalte, cîmpuri electrice, radiații cosmice, substanțe radioactive etc.*

R. — Este oare nevoie de o conjugare a tuturor acestor factori ca să obținem starea respectivă sau numai de o parte din ei ?

E.B. — *Ceea ce e important nu e conjugarea acestor factori, ci intensitatea cu care ei acționează asupra materiei...*

R. — ...Deci procesul de geneză sau apariție se datorează unui mod de a acționa al factorilor condiționali ai plasmei. Vă rugăm însă să ne spuneți care sînt raporturile plasmei ca stare a materiei în corelație cu alte stări ale ei ?

E.B. — *Da, se poate vorbi în acest sens și de o „coexistență a plasmei" cu alte stări ale materiei.*

R. — Chiar cînd sînt contradictorii ?

E.B. — *Un exemplu este edificator. Iată, un volum oarecare e ocupat cu atomi și molecule neutre. Cînd creezi plasmă, uneori o anumită fracțiune din substanța intrată în experiență devine plasmă, iar alteori chiar toată, așa că diverse stări ale materiei pot coexista liniștit în același volum.*

R. — Plasma poate fi considerată într-un fel ca stare materială terminus, adică o stare stabilă care nu mai poate fi disociată, sau nu ?

E.B. — *Nu. Plasma, ca stare, se poate descompune în particule neutre și în sarcini electrice de vreme ce, bineînțeles, aceste elemente fac parte din structura ei.*

R. — Unde se fac de obicei aceste disocieri ? Și dacă s-ar putea vorbi de o dezintegrare a plasmei în părți constitutive ?

E. B. — *O dată ce un lucru e constituit din ceva, el se poate descompune în particule constitutive, numai că în cazul plasmei nu se prea folosește termenul de descompunere a ei decît teoretic și experimental, în laborator...*

R. — Care este aportul cercetătorilor români în dezbaterea problemei plasmei ? De cînd s-a pus ca atare în cîmpul de cercetare științifică ?

E.B. — *La noi au existat cîteva școli în legătură cu cercetarea gazelor ionizate și fizica plasmei, acest domeniu putînd fi considerat oarecum tradițional. Românii nu par lipsiți de talent nici ca cercetători ai acestui domeniu. Mă gîndesc la profesorul T.H.V. Ionescu...*

R. — Știu că faceți cercetări în acest domeniu de peste 40 de ani. Ce ne puteți spune despre dumneavoastră, despre succesele obținute, despre muncă în genere ?

E.B. — *Despre mine să vorbească alții.*

R. — Care este aportul cercetătorilor tineri în elucidarea atîtor chestiuni legate de plasmă ? Cine se remarcă dintre aceștia ?

E. B. — *În momentul de față activează în domeniul plasmei cu deosebit succes dr. Ioviță Popescu, dr. C. Popovici, dr.G. Mușa și mulți alții. Ei sînt angajați în executarea unor lucrări în țară și în străinătate în legătură cu procesele elementare care se produc în plasmă în variate condiții experimentale și în legătură cu posibilitățile aplicative în domeniul conversiei energiei și a surselor de ioni spectrale, a generatorilor de plasmă, a reacțiilor chimice, a oscilatorilor de plasmă. Se experimentează, se observă, se teoretizează și apoi iar se aplică. Teoretizarea este și în acest domeniu locul unde mintea omenească intervine cu întreaga ei capacitate creatoare.*

Marcel PETRIȘOR

ADEVĂRATELE „TORŢE VII"

vorbire cu NGUYEN THI-DUNG, membră a Biroului Uniunii studenţilor pentru eliberarea Vietnamului de sud

tînără mică de statură, cu faţa măsli-. Intr-o franceză impecabilă, cu o voce avă, abia ascunzînd emoţia, îmi evocă mplitele suferinţe cărora le face faţă eroism poporul ei. În epoca noastră Vietnamul a devenit un simbol al hotărîrii şi forţei invincibile a popoarelor de a-şi apăra fiinţa naţională. Încerc să înţeleg mai bine izvoarele acestei puteri de rezistenţă, protest şi opunere :

— Da, „torţele vii"... — **răspunde interlocutoarea unei întrebări despre semnificaţia sinuciderilor protestatare ale preoţilor budişti, care-şi dau foc pe străzile Saigonului.** Deşi pe planul unui protest a cărui formă nu o împărtăşim — „torţele vii" sînt o dovadă a intransigenţei pe care o resimte poporul de a nu mai suporta jugul dictatorilor, care au transformat ţara astră într-o imensă bază de război un tragic teatru de luptă. Sinuciderile emoţionat milioane de oameni de pretindeni. Dar adevăratele „torţe vii" care lămurit opinia publică asupra stărilor ucru din ţara noastră şi au mobilizat stă mişcare de solidaritate internat. lă fără precedent sînt oamenii simpli ai Vietnamului şi, în primul rînd, luptătorii cu arma în mînă pentru libertatea sa.

— Care sînt, după părerea dv., cei mai importanţi factori ai hotărîrii de luptă a poporului vietnamez ?

— Înainte de toate, desigur, conştiinţa dreptăţii cauzei sale. Aşa cum ştiţi, imperialiştii americani, violînd acordurile de la Geneva din 1954, au declanşat în Vietnamul de sud cel mai brutal război de agresiune din epoca noastră, în scopul de a impune poporului nostru dictatura clicii de la Saigon, a diviza pe veci ţara noastră şi a transforma partea de sud într-o colonie şi bază militară americană. Prezenţa pe teritoriul ţării noastre a peste jumătate milion de soldaţi americani, faptul că numărul total al bombelor aruncate asupra Vietnamului numai în 1966 se ridică la [illegible] de mii de tone (depăşind astfel cantitatea de bombe folosite în cei trei ani de război în Coreea), „escalada" împotriva Republicii Democrate Vietnam, ţară independentă şi suverană, sînt suficiente pentru a înţelege caracterul agresiv al războiului declanşat de imperialiştii americani.

— Şi atunci, în condiţiile unui asemenea raport de forţe, cum explicaţi capacitatea de rezistenţă şi victoriile pe care poporul vietnamez le-a obţinut ?

— Ar trebui poate să amintim că în cei patru mii de ani ai istoriei sale poporul vietnamez nu şi-a plecat niciodată capul sub jugul cuceritorilor. Istoria contemporană aminteşte eroismul luptei poporului nostru împotriva colonialiştilor francezi. Iar acum, cînd patru cincimi din teritoriul nostru este eliberat, cînd există armata de eliberare, cînd poporul cunoaşte bine adevărul despre fiii săi credincioşi şi trădătorii lui, acum nici o superioritate militară nu ne poate distruge. Este drept însă că această luptă cere întregului popor o mare voinţă şi abnegaţie, o imensă putere de sacrificiu. Din numărul fără şir al crimelor comise voi aminti doar un episod. În districtele Sontinh şi Binh Son soldaţii primei divizii a marinei americane şi cei ai brigăzii „Dragonul albastru" au înecat populaţia în sînge, ca represalii pentru rezistenţa înverşunată a acestora. Soldaţii au împuşcat ţăranii care lucrau pe cîmp şi elevii care învăţau în şcoli, au smuls copiii din braţele mamelor, le-au zdrobit ţestele, lovindu-i de trunchiurile copacilor şi i-au aruncat apoi în casele incendiate. Se înţelege că asemenea acţiuni de genocid transformă întregul nostru popor într-un vulcan de ură care se revarsă asupra duşmanului.

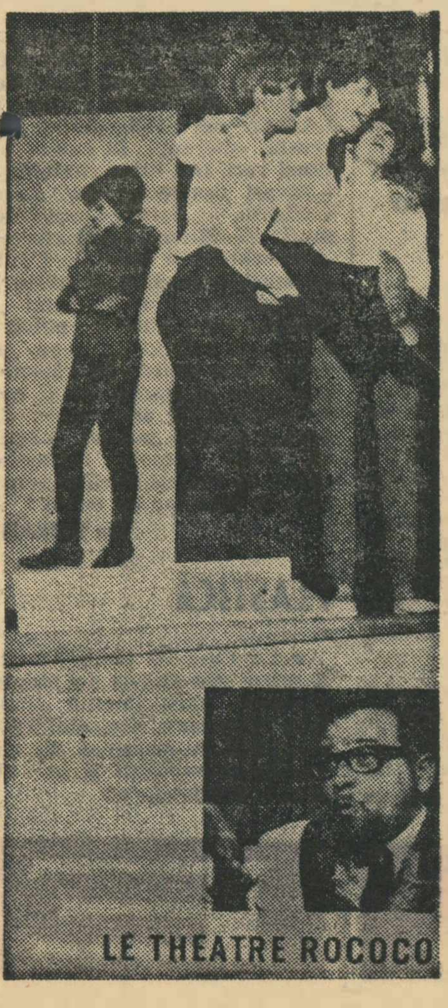
— V-am mai ruga să ne relataţi cîteva aspecte ale luptei de eliberare a poporului dv., precum şi ale participării studenţilor la această luptă.

— Obiectivele de luptă comune întregului nostru popor : apărarea nordului, eliberarea sudului şi unificarea patriei se concretizează, la sud de paralela 17, atît prin lupta detaşamentelor armate ale Frontului de Eliberare Naţională, care controlează cea mai mare parte a ţării şi dau aspre lovituri duşmanului, cît şi prin acţiunile de sabotaj ale patrioţilor din zonele ocupate. Despre eroismul detaşamentelor noastre armate s-ar putea vorbi la nesfîrşit. Voi aminti doar exemplul eroului Nguyen-Van-Be, de 21 de ani, care a fost prins de inamic în mai 1966, în timpul unui transport de muniţii; fără să-şi precupeţească viaţa el a reuşit să distrugă compania care-l capturase, să provoace mari pierderi umane trupelor americane (62 de morţi), şi să scoată din luptă trei tancuri aruncînd în aer toate minele sale. Pînă acum, peste 600 de mii de soldaţi inamici au fost scoşi din luptă şi numai în 1966 peste o sută de mii de soldaţi inamici au fost omorîţi.

Studenţii, ca fii ai poporului nostru, iau parte din toată inima la această luptă. În teritoriile ocupate, studenţii sînt ţinta propagandei militariste şi obscurantiste a cercurilor conducătoare, care nu precupeţesc filmele cu gangsteri, romanele poliţiste şi celelalte forme de cultură degradată, pentru a încerca să atragă tineretul în armata guvernului marionetă, îndepărtîndu-l de adevărata lui datorie faţă de patrie. Totodată ei suferă lipsuri grele legate de slaba dezvoltare a învăţămîntului superior şi neasigurarea condiţiilor de viaţă necesare. În aceste condiţii mii de studenţi se alătură luptei patriotice, fie organizînd puternice manifestaţii pe străzile Saigonului şi în alte oraşe, fie aderînd direct la lupta de partizani. În Saigon studenţii au fost printre primii care au incendiat instituţii şi baze militare, care de luptă şi autocamioane şi au contribuit activ la răsturnarea guvernelor fantomă. Tînărul profesor Le-quang-Vinh şi studentul Le-hong-Tu au dovedit pînă şi în faţa tribunalului, care i-a condamnat la moarte pentru acţiunile lor patriotice, spiritul de luptă care însufleţeşte tineretul intelectual din Vietnamul de sud. De altfel nu puţini studenţi şi studente care au participat la manifestaţii au căzut sub gloanţe, ca tînăra Quach-thi-Trang, sau au fost răniţi şi orbiţi de grenadele cu acid aruncate de poliţişti. Studenţii care se alătură forţelor de eliberare intră în detaşamentele obişnuite sau formează brigăzi de sprijinire a frontului. Totodată ei desfăşoară o bogată activitate culturală, formează echipe de teatru, ansambluri corale şi de dans care dau spectacole în prima linie sau în zonele eliberate. De asemenea, au fost organizate cercuri pedagogice, medicale, de presă, de tehnică cinematografică, pentru a pregăti cadrele care ne sînt necesare în organizarea normală a vieţii în zonele eliberate. Este un fapt cotidian ca de la studiu sau de la construirea şi reconstruirea clădirilor şcolare, împreună, studenţi şi elevi să ia armele pentru a se apăra împotriva atacurilor duşmane. Faptul că 90% din copiii de vîrstă şcolară din zonele eliberate urmează cursurile este semnificativ pentru preocuparea noastră în acest sens. Dar toate acestea cer devotament, abnegaţie, perseverenţă, calm şi optimism şi trebuie să spun că printre factorii cei mai importanţi care explică aceste minuni de vitejie este şi acela că în lumea întreagă omenirea progresistă, şi în rîndurile ei studenţii democraţi, sînt solidari cu lupta noastră dreaptă.

Mulţumind interlocutoarei pentru convorbire, am reamintit că şi în ţara noastră poporul vietnamez are fraţi de nădejde.

F. M.

TREI CLUBURI STUDENŢEŞTI PRAGHEZE

Cartierul Ctyri Dvory este legat de centrul Pragăi nu numai printr-un pod şi linii de troleibuz, ci şi prin locuitorii orăşelului studenţesc de aici care călătoresc din Česke Budejoviče spre facultăţile lor. În noul lor club „7 Noiembrie" tinerii locatari au hotărît anul trecut să organizeze primul concurs pe ţară al formaţiilor studenţeşti de bigbeat şi jaz. Localul căminului a fost transformat într-un adevărat hotel care a găzduit în săptămîna concursului formaţiile de bigbeat Bluesmen din Olomane, Sinkope 61 din Brno, jaz-bandul din Bratislava, Dixieland Olomane, Sextetul P.F. din Usti nad Labem, cvintetul M.D. din Ceske Budejovice, formaţia de jaz modern „Modern Swing Group AK" din Bonn, ca şi pe tînărul interpret Udo Jürgens, în calitate de membru al juriului.

În timpul festivalului, o parte din studenţii gazdă, deghizaţi în maeştri culinari, îşi dădeau proba de încercare în prepararea cafelelor negre şi a crenvurştilor. [illegible] se preocupau de organizarea unor acţiuni în afara festivalului : vizitarea unor fabrici, turul oraşului, expoziţii, balul cel mare, festivitatea de premiere a concurenţilor cîştigători.

În cafenea, în foaiere, în bufet şi în alte locuri special amenajate pentru discuţii aveau loc adevărate sesiuni de dezbateri pînă a doua zi dimineaţa. În urma seminarului organizat pe probleme muzicale, s-a luat hotărîrea ca Budejoviče să devină centrul de întîlnire a formaţiilor de jaz şi, indiferent de anotimpul în care se vor desfăşura programele, aici să înflorească o adevărată „primăvară studenţească de bigbeat şi jaz".

Anul acesta Budejoviče va găzdui cel de-al doilea festival al muzicii de jaz, **Budejoviče 1967.** Există — după cîte mi s-a spus — toate premisele ca secretarul Federaţiei cehoslovace de jaz, dr. Jiri Clibec, să repete şi anul acesta aceleaşi cuvinte la încheiere : „A fost excepţional !".

In localul unei foste cafenele din Praga I s-a deschis de curînd clubul studenţesc Vltava, finanţat de Uniunea Tineretului Cehoslovac. Directorul clubului, V. Dittrich, ne informează că studenţii care vin în acest local au posibilitatea să se retragă în orele libere în sălile de lectură, în sala de distracţii dotată cu jocuri-automate, sau în sala de dans. Două încăperi ale clubului sînt rezervate unor acţiuni studenţeşti mai deosebite : sărbătoriri de promoţii, festivităţi speciale, mese pentru nunţi.

De zece ani, la intrarea unei clădiri din piaţa Venceslav, se aprinde în fiecare seară reclama în neon roşu „Rokoko". Ea n-are nici o legătură cu stilul rococo ci, simplu, indică numele unuia din cele mai simpatice teatre din Praga. Judecînd după numărul mic al locurilor şi spectatorilor săi, ai zice că-i un teatru în miniatură. Spectacolele însă se ţin numai în germană, franceză, engleză, rusă şi interesează îndeosebi pe tinerii iubitori de music-hall în limbi străine.

Teatrul „Rokoko" îşi sărbătoreşte anul acesta a zecea aniversare de la întemeierea lui de către studenţii de la Academia de Arte din Praga. Influenţat la început de programele de cabaret date de studenţii polonezi, teatrul a ajuns să-şi alcătuiască un program original de scheciuri, cîntece, pantomimă, anecdote şi să rivalizeze cu teatre de acelaşi gen dar cu o tradiţie cu mult mai veche, „Semafor", „Na Zabradli" sau „Apollo". Deviza actorilor a fost întotdeauna : „Satiră înainte de toate !"

Succesul cel mai mare l-a constituit premiera spectacolului „Rokokocoktail" şi cele 300 de reprezentaţii care i-au urmat !

Directorul teatrului, Darek Vostrel, e de părere că întreg colectivul teatrului, începînd cu textierii, compozitorii şi terminînd cu vedetele (Helena Vondrackova, Vaclav Neckar şi Marta Kubisova), se străduieşte să demonstreze că şi tineretul e în stare să dea „lecţii de morală", ce-i drept, însă, pe note !

Liliana SĂFTOIU
studentă

7 ARTE

LITERATURĂ

Există în volumul de proză al lui Emil Botta un lirism și o fantezie, o stare tensională ce-l apropie de poeziile din „Intunecatul April" Desfășurîndu-se la persoana intîi, proza, dincolo de a fi un simplu jurnal, are un fir logic, autoritar, ce unește narațiunile, făcînd inteligibil rostul acelor căutări, ieșiri dintr-o lume descompusă, putredă. Plină de acorduri și întrebări, adeseori un îndelung monolog al neliniștii, „Trîntorul" (1938—1967) e o carte a încordării spiritului. Luăm cunoștință de o existență gravă, ale cărei aventuri sentimentale au în eul bolnav de sensibil al autorului un ecou tragic. Poate chiar personajele feminine din carte (Arabella, Alma, domnișoara Liginski, Eliza și Sofia) sînt una și aceeași femeie, în alte și alte situații. Pentru fiecare autorul nutrește un sentiment vecin cu iubirea. Toate cele nouă proze respiră pe undeva atmosfera lui Matei Caragiale, insuși tipul lui Nelu Vogoride nefiind străin de acela binecunoscut al lui Pirgu Te aștepți la un moment dat ca eroii lui Emil Botta să se declare „crai de Curte-Veche", care ar fi schimbat lesne acele ceasuri de așteptare și îndoială pe o fericire meschină. „Trîntorul" e o carte a fantasticului, în care simbolul e ușor sesizabil; ea circumscrie o tinerețe pentru care dragostea nu mai e o experiență trecătoare, e tinerețea dramatică a oricărui creator

Romea CANTEMIR

Reține atenția în ultimul număr (10) al „Vieții românești" cuprinzătorul grupaj de versuri Din lirica sovietică. Selecția operată înglobează experiențe poetice dintre cele mai diferite și în același timp semnificative, pentru climatul clocotitor al Revoluției. Experiențe artistice, însă cu o finalitate estetico-etică răspicat angajată, convergind spre un țel uimitor și comun, acela de slujire a idealurilor revoluționare, în focul și vîltoarea cărora și-au afirmat ori și-au plămădit structura spirituală poeți și artiști de primă mărime ai epocii sovietice. Dintre aceștia, antologia „Vieții românești" inscrie în paginile ei pe Vl. Maiakovski și V Briusov, pe S. Esenin și St. Scipaciov, pe Anna Ahmatova și pe Al. Blok, pe Marina Țvetaeva și S. Botvinnik, pe V. Hlebnikov, B. Pasternak și Osip Mandelstram. Dacă mai adăugăm încă trei nume din care se traduce proză (precum Ilya Ehrenburg, Leonid Leonov și Mihail Bulgakov) nu facem altceva decît să semnalăm ținuta unui număr prestigios.

Nic. UDRESCU

MUZICĂ

Studioul Conservatorului și-a inaugurat actuala stagiune cu două concerte remarcabile. Cel de deschidere ne-a furnizat o plăcută surpriză prin prezența la pupitrul dirijoral a tînărului asistent Sorin Vulcu. Cu un simț al proporțiilor de invidiat, cu un temperament și o gestică remarcabile, dirijorul s-a impus orchestrei și talentatei soliste (Lavinia Tomulescu-Coman). În criza de dirijori în care ne aflăm de o bună bucată de vreme, Sorin Vulcu apare ca o rază de speranță. Programarea sa mai frecventă apare astfel imperioasă. Așteptăm.

Al doilea concert s-a remarcat în special prin solistul său Dan Grigore, a cărui prezentare nu-și mai are rostul. El a intrat definitiv și strălucitor în viața noastră muzicală. Și cu acest prilej interpretarea dată concertului de Ceaikovski, cu tot „bruiajul" orchestrei, s-a ridicat pe o înaltă treaptă interpretativă. Iar pentru că veni vorba de orchestră, fără a omite pasul înainte realizat, nu putem să nu „remarcăm" marile lacune pe care le manifestă încă, deși a primit în rîndurile sale oameni tineri și talentați. Atunci? Ne-am săturat să așteptăm!

★

Atențiune. Opera ne pregătește o săptămînă interesantă. Alături de capodopera lui Puccini, „Gianni Schicchi", sau de „Bărbierul din Sevilla" și „Rigoletto", ne va prezenta un ... mini-ciclu de muzică contemporană: „Ora spaniolă", „O noapte furtunoasă" și „Amorul doctor". Vizionați-le!

Cristian MIHAILESCU

ISTORIA OPEREI... ÎN COSTUME DE EPOCĂ

Studenții clujeni au trăit de curînd un moment artistic inedit. Este vorba de deschiderea cursului de „Istoria muzicii", care în acest an va fi dedicat în exclusivitate operei. Cu acest prilej, regizorul A. I. Arbore de la Opera Română a prezentat studenților un istoric al operei bufe, iar soliștii Operei Române din Cluj au interpretat arii din operele „Don Pasquale", „Don Juan", „Nunta lui Figaro", „Bărbierul din Sevilla". În tălmăcirea soliștilor Niculina Mirea, Traian Popescu, Mugur Bogdan, Georgeta Orlovski, Ion Budoiu și Marian Pantazi am trăit plenar emoția unor pagini de mare popularitate din literatura bufă a marilor compozitori de operă. Începutul este de bun augur.

Mihai MITEA

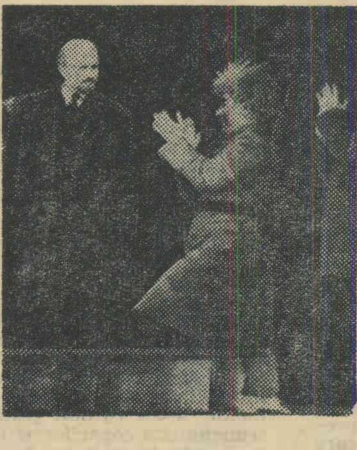
TEATRU

„ZECE ZILE CARE AU ZGUDUIT LUMEA"

Semicentenarul Revoluției din Octombrie a prilejuit printre atitea manifestări artistice și una dintre cele mai interesante: spectacolul „Zece zile care au zguduit lumea", dramatizare a germanilor H. Müller și H. Stahe după celebra carte a lui John Reed, în regia lui Mihai Dimiu, pe scena Naționalului.

Compus din șaptesprezece secvențe ce se succed asemenea imaginilor unui diafilm, spectacolul are acel caracter agitatoric-didactic, în genul lui Brecht, atît de potrivit aici cu dinamismul evenimentelor. Ideea e servită de altfel chiar de John Reed care nu a fost nici de departe un martor pasiv; citate din cartea sa comentează expresiv secvențele prin intermediul crainicului.

Caracteristică pentru spectacol rămîne viziunea sa documentară, de unde aerul de autentic, de participare directă. Reușita regizorului ține tocmai de atmosfera pe care o creează, mișcînd pe scenă o armată de actori, din rîndul căreia se distîng vocile puternice ale cîtorva protagoniști: Toma Dimitriu, Emil Liptac, Titus Lapteș, Lazăr Vrabie, Bogdan Mușatescu, Popovici-Poenaru, toți laolaltă sacrificîndu-se anonimatului cerut de viziunea scenică.

Lăsînd la o parte unele nefinisări, spectacolul constituie o bună „reintrare" a regizorului Mihai Dimiu.

I. G. RUSU

FILM

Dezbaterea „Meandrelor" continuă în revista CINEMA cu o pagină semnată de George Littera (cu doi t), după lectura căreia rămînem cu impresia că filmul lui Săucan e o capodoperă și așezarea lui alături de „Pădurea spînzuraților" și „Duminică la ora 6" nu are de ce să mire. Dacă toate aceste filme sînt, acceptăm, experiențe de limbaj, ultimele două însă sînt reușite, adică împlinite, încheiate. Și atunci nu mai sînt experiențe. Sînt filme. G. Littera discută însă cu candoarea îndrăgostitului de ecran, pentru care orice film vizionat pare a fi primul. Adică extaziere artificială, metaforică, cuvinte generale și umflate de sensuri vagi, cum ar fi deliciosul citat: „Simțul detaliului evocator se împerechează cu gustul pentru expresia figurată", potrivit pentru mulți cineaști, de la Godard în coace... Dacă altădată rem cam refuzul categoric al torului (F. Potra — n.n.), ca filtra reticențele la filmu Săucan prin vasta d-sale tură cinematografică, discip lasă la o parte respectiva c tură, din care răzbat la supr fată doar cîteva „propoziț (vezi finalul cronicii), și inaugurează cronica sentimentală, pasionată pentru revelarea înverșunărilor, mușcăturilor (de neliniști), eruptivului, barochismului, subtilelor „echivoace". Reluînd o expresie a cronicii, ai crede că stilul lui G. Littera respiră „prin fiecare por al filmului", adică prin găurelele de pe marginea peliculei.

P.

● **Cinematografia noastră, care de atîtea decenii se află în faza începuturilor, va primi în curînd — după toate aparențele — o transfuzie de adevărată tinerețe. Succesele realizatorilor studenți din ultimii ani ai I.A.T.C. ne îndreptățesc această speranță. În cursul ultimei veri, trei filme studențești („Divorț românesc" de Carol Corfenta, „Jocul oamenilor mari" de Mircea Moldovan și „Manechinul și fata" de Costin Azimioară) au fost premiate la festivalurile de la Lucarno și Madrid. Ce păcat că publicul românesc este întotdeauna ultimul care poate să vizioneze asemenea producții. Ar fi oare o îndrăzneală prea mare din partea acestui public, obligat să vadă filmele regizorilor adulți și blazați, dacă ar cere și filmele tinerilor de talent?**

Ion MURAN

PLASTICĂ

● **La Casa de cultură a studenților din Galați s-a deschis expoziția plasticianului amator Dan Mironescu, din anul IV al Facultății de mecanică. Pe cînd asemenea expoziții și în alte centre universitare?**

FILMUL ÎN CIFRE ȘI ÎN... LITERE

Cronica de film și-a cîștigat în ultima vreme „dreptul la stil". Încîntat de stilul său, cronicarul se simte mîndru de ajutorul pe care-l dă realizatorilor, așa în general, și mai ales prin ceea ce el însuși crede că s-ar mai putea citi printre rînduri. Eficiența concretului s-a cam risipit. O meditație serioasă asupra problemelor filmului nostru poate porni așa cum îndeobște se procedează, chiar de la filme; dar în aceeași măsură și „dinainte de film", de la structura organizatorică a cinematografiei. Se discută, normal, despre calitate. Discuția despre cantitate ar părea unora exterioară. Dar o să fiți de acord că producția anuală de filme nu ar trebui să scadă niciodată sub 20 de titluri: cifră pe care pînă acum însă nici n-a atins-o. Studiourile de la Buftea, unele din cele mai moderne din Europa, n-ar putea însă realiza acest deziderat. Polonezii au trei studiouri (Lodz, Varșovia, Wroclaw), cehii 3 (Praga, Bratislava, Gottwaldow), cu care își asigură o producție între 25—40 de filme anual și o excepțională creștere de cadre. Aș putea să enumăr pe puțin 40 (!) de regizori polonezi activi. Repartizarea teritorială a studiourilor are, paradoxal, și efecte artistice. Creează școli, cu personalități distincte. În acest mod sînt cu adevărat eficiente și grupele de creație, singura modalitate de maturizare reală a autorilor, care la noi au fost experimentate fără reușită.

Începută în 1965, o asemenea structură organizatorică a pregătit „minunea cehoslovacă" din 62—63 și 66. Cele 11 grupe cehe au consilii artistice proprii, compuse din regizori, actori, operatori, scenariști, dramaturgi, poeți, filozofi, critici, ziariști, plasticieni etc. Lucrul în grupe creează posibilitatea maturizării și individualizării cadrelor, a profesionalizării lor; stimulează anume afinități de temperamente, idei și modalități pentru a se canaliza spre un stil, spre o școală.

Contactul cu literații sau artiștii capabili să „facă film" se poate împlini astfel nu sporadic — prin colaborări ocazionale — ci prin fuzionarea tuturor în vasta categorie de „cineaști".

Ceea ce ar mai putea asigura o intervenție organizatorică fermă ar fi proporția tematică. Cinematograful nu trebuie lăsat să se dezvolte la întîmplare și opțiunea temelor are aici un rol aparte. N-ar trebui să fie admis un plan în care ponderea filmelor de actualitate să fie mai mică de 60 la sută, în care scenariul original să nu primeze față de ecranizare în proporție de 2 treimi în care să nu fie abordate toate genurile...

Din cele 14 filme ale producției 1966 notam 2 filme de actualitate (!), 2 polițiste, un... Gopo și 9 (!) filme avînd acțiunea situată în trecut. Nu negăm faptul că acele 9 filme ar putea fi capodopere, dar nu uităm să constatăm că ceea ce dă valoros filmul contemporan e tocmai legat de realitatea... contemporană.

Dacă, să zicem, ponderea filmului polițist e o chestie de gust... a publicului, cum se explică și aceste cifre din producția aceluiași an?

Filme muzicale : 0

Comedii : 0

Filme muzicale : 0

Scenarii de calitate, filme de calitate... Dar pe undeva mai trebuie umblat și la... cifre.

Eugen PATRICHE

7 ZILE

Weekend clujean

Sfîrşitul săptămînii m-a prins de data aceasta la Cluj. Nu mi-a părut rău, cu toate că centrul universitar de sub dealul Feleacului n-a găzduit duminică nici o partidă de fotbal, Ivansuc şi Anghelescu jucîndu-şi şansa (pierdută cu 0—2) în Ţara Prunilor. Oraş cu vechi şi frumoase tradiţii sportive, Napoca de astăzi oferă însă oricînd un interesant program competiţional: baschet şi box, şah şi volei, atletism şi rugbi, înot şi un meci de verificare a prezumtivei naţionale de handbal feminin, aflată aici în pregătire.

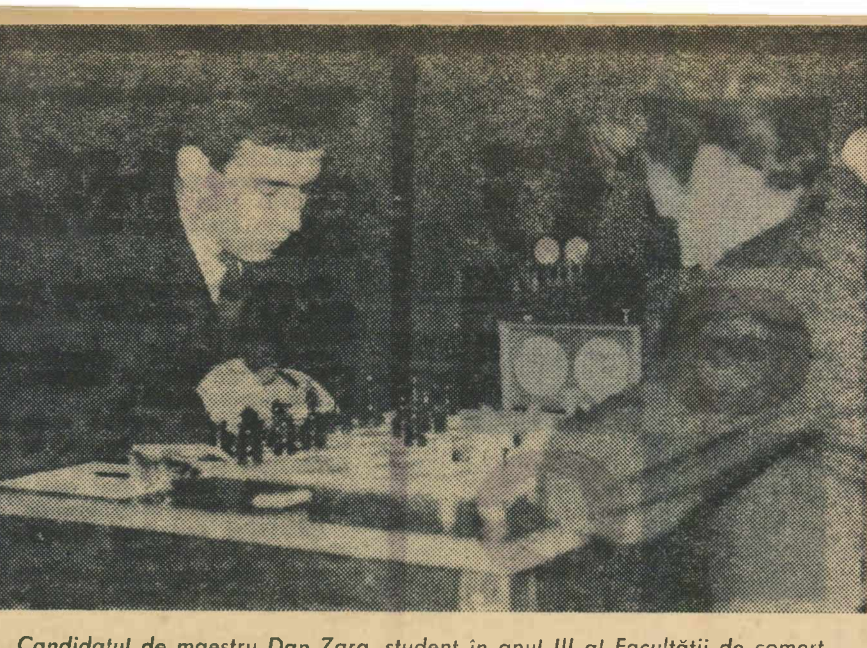
Dimineaţa am luat drumul modernei săli a sporturilor de pe Aleea Tineretului, unde mă chemau trei întîlniri în care nu mai puţin de patru teamuri universitare aveau să arunce mingea la coş. Prima întîlnire, dintre „Politehnica" locală şi „Constructorul" Arad, deşi plictisitoare şi fadă, a oferit două satisfacţii: un rezultat favorabil clujenilor (93—67) şi o evoluţie promiţătoare a foarte tinerei formaţii masculine a „Politehnicii" clujene — pînă nu demult o echipă bătrînă, alcătuită din cei care, depăşind vîrsta, nu mai aveau loc la „U". Să sărim peste al doilea meci, la care voi stărui ceva mai mult, pentru a vă spune ceva despre confruntarea dintre nişte buni prieteni — baschetbaliştii de la „Dinamo" Bucureşti şi Rühring, Vizi şi colegii lor. Fără Horia Demian — care în urma accidentării despre care s-a mai scris nu-şi poate permite să joace meciuri şi încă grele — clujenii s-au comportat modest, dar au luptat cu multă însufleţire şi, cu toate că au fost inferiori adversarilor care i-au condus tot timpul, s-au trezit în ultimul minut cu o şansă: la o diferenţă de numai un punct, dinamoviştii au avut de executat două lovituri libere; o singură ratare şi posibilitatea egalării ar fi surîs în ceasul al doisprezecelea. Adversarul însă n-a greşit şi scorul final a fost 77—74 în favoarea dinamoviştilor.

Întîlnirea dintre drăguţele fetişcane ale antrenorului Geleriu şi maestrele conduse de Grigore Costescu a fost de fapt unul dintre derbiurile campionatului feminin. Se întîlneau ocupantele locului al treilea din campionatul trecut („U" Cluj) şi campioanele ţării („Politehnica" Bucureşti). Nivelul tehnic n-a fost prea ridicat, dar toate jucătoarele folosite au oferit un exemplu admirabil de luptă sportivă. Clujencele — evident inferioare ca valoare, în ansamblu — au început foarte tare şi, de la 8—8, au înscris continuu pînă la 16—8, după care au urmat 16—10, 24—10, 24—14, 28—14, 28—16 la pauză. Am notat în această primă repriză patru concluzii: Horvath — cea mai bună de pe teren (aveam să aflu apoi cu plăcere că, de un an de zile, ea este şi o apreciată asistentă la catedra de Beton armat a Politehnicii); Doina Rizescu a început foarte bine, dar prima pasă pe care a trimis-o greşit la adversare a scos-o din mînă şi a descurajat-o; Wagner — altădată o mare speranţă — n-a ajuns ce aşteptam, dar rămîne o realizatoare de bază a formaţiei din Cluj. De la „Politehnica" n-am putut remarca pe nimeni — reintrarea Corneliei Gheorghe neaducînd revirimentul aşteptat, iar celelalte neîndeplinind indicaţiile tactice strigate de pe margine.

În partea a doua a urmat un festival Haralambie. Echipele şi-au schimbat de fapt rolurile: bucureştencele luptau acum pe viaţă şi pe moarte, în timp ce adversarele lor doreau dar nu reuşeau să facă un joc calm, tehnic, de păstrare a rezultatului. „Sufletul" campioanelor — în rîndul cărora fusese introdusă cu evidente urmări pozitive şi Viorica Niculescu — era Haralambie. Cu calm şi inteligenţă — dar, curios, şi cu o condiţie fizică excelentă — Puşa a organizat tot timpul jocul, ba a mai şi marcat, astfel că echipa ei, în care şi partenerele parcă erau altele, a tot refăcut din handicap pînă cînd, cu un minut şi jumătate înainte de fluierul final, a luat conducerea prin două coşuri consecutive înscrise de... Haralambie. Era limpede cine va cîştiga: „Politehnica" Bucureşti, care sporeşte avantajul (tot prin Haralambie!) la trei puncte: 46—43. Repriza a doua a oferit bucureştencelor satisfacţia victoriei, iar mie aceea că un anume pronostic sumbru ce-l dădusem cu un an în urmă — supărat pe Haralambie că pierduse un meci din Cupa Campionilor Europeni — nu s-a adeverit. Măcar de-aş avea parte numai de astfel de „pronosticuri".

După-amiază, în lipsa fotbalului, am fost la spital să-l vizitez pe Anca. Stoperul de la „U" e cu piciorul în ghips în urma accidentării din meciul cu U.T.A. Se înţelege că-l îngrijesc cei mai buni dintre vestiţii chirurgi clujeni. Diagnosticul e cam complicat de reţinut: fractură transversală cu un fragment cominutiv fără deplasare. Oricum, pînă la primăvară, nu va mai putea apărea în meci. Va fi greu pentru echipă, mai ales că Solomon a dat bir cu fugiţii şi Pexa e încă indisponibil. Au revenit în schimb la Cluj extrema dreaptă Lică şi antrenorul Teaşcă—a cărui demisie, înaintată după meciul cu Izraelul şi reînnoită apoi de cîteva ori, a fost pînă la urmă acceptată. Observ însă că m-am luat iar cu fotbalul. Să-l amînăm pînă duminica viitoare, cînd sper să fiu martor la marea confruntare cu „Steaua".

G. MITROI

Candidatul de maestru Dan Zara, student în anul III al Facultăţii de comerţ exterior, este unul din protagoniştii finalei campionatului republican de şah

CUPA ANILOR I ÎN FAZA FINALĂ

BUCUREŞTI

După finala atleţilor care a eşuat pe stadionul Tineretului, iată, în sfîrşit, un exemplu de organizare în desfăşurarea finalei voleibaliştilor. După un meci de zile mari, fetele de la I.C.F., antrenate de lector Gheorghe Ilie, au întrecut echipa boboacelor de la A.S.E., în care doar două jucătoare, Irina Panaitescu şi Gabriela Popescu, s-au ridicat la nivelul învingătoarelor. Iată formaţia cîştigătoare: Ileana Giumelea, Ana Puşcaş, ELVIRA BULGARU, CONSTANŢA EFRIM, GEORGETA CIOMÎRTAN, Maria Şelaru. Băieţii au furnizat o finală şi mai disputată, prilejuind **iceiştilor,** sub conducerea aceluiaşi antrenor, o nouă victorie, de data asta în dauna echipei Politehnica. Scor 3—2, după două ore de adevărat spectacol voleibalistic, în care am remarcat tehnica şi calităţile fizice ale lui Juncu, Gherasim, Ionescu şi Herges de la I.C.F., precum şi jocul bun în atac al politehniştilor Pascu şi Perifan.

TIMIŞOARA

HANDBAL.

Într-o finală de mare spectacol echipa Universităţii (antrenor Marin Vlădescu) a obţinut un avantaj de trei goluri în faţa teamului Politehnicii. Scor: 15—12. Notăm prezenţa în ambele echipe a unor veritabile talente care vor fi întrebuinţate în campionatele divizionare.

LA VOLEI, studenţii de la Universitate au reuşit de asemenea să încheie învingători o dispută în care principalii adversari le-au fost mediciniştii. Meciul decisiv Universitatea — I.M.F. 2—0.

BASCHET.

Un turneu cu trei echipe participante „a scos" drept cîştigător tot o formaţie a Universităţii, care a întrecut la diferenţe destul de mari echipele Politehnicii şi I.M.F., succesoare în această ordine în clasament.

★

Echipele Universităţii, atît cea feminină cît şi cea masculină, şi-au adjudecat cupa şi în concursul atletic, punctat din păcate de prea puţine rezultate a căror valoare să merite a fi amintită. La tenis de masă concursul băieţilor a fost dominat de studenţii de la Politehnică, ocupanţi ai primelor trei locuri prin Florin Cernescu, Mihai Veselinov şi Aurel Ciobanu. Tot o studentă de la Politehnică, Lelioara Mariontu, a cîştigat şi concursul rezervat fetelor. Consemnăm cu regret că au lipsit din aceste întreceri studenţii Institutului agronomic timişorean, aflaţi în perioada de practică în producţie. Este un aspect de care organizatorii vor trebui să ţină seama în programarea competiţiilor similare din anii viitori.

P. OV.

VOLEIUL STUDENŢESC ÎN LINIA A II-A

A trecut o lună de la începerea campionatelor diviziei „B" la volei şi mai e destul de puţin pînă la startul divizionarelor „A". S-au disputat şi primele etape ale campionatelor de calificare.

Echipele studenţeşti au debutat sub auspicii diverse, unele pornind cu victorii în serie, ca rezultat al pregătirii atente din lunile de vacanţă. Altele s-au dovedit încă nepuse la punct cu antrenamentele, cu o slabă condiţie fizică şi cu vechile carenţe de tehnică şi tactică permanentizate în ultimele campionate.

Echipele studenţeşti de volei au o prezenţă masivă în campionatele divizionare şi în cele de calificare. Astfel, în cele trei serii ale diviziei „B" activează nu mai puţin de 12 echipe masculine (jumătate din numărul total al echipelor) şi 10 feminine (tot din 24). În unele dintre serii ele însumează chiar mai mult de jumătate din numărul echipelor (exemplu seria a III-a masculin). Din păcate participarea cluburilor universitare în campionatele de volei e demnă de elogii doar dacă o privim sub aspectul ei... cantitativ. Puţine din echipele studenţeşti se bucură însă de aprecieri din partea spectatorilor pentru calitatea voleiului prestat. Majoritatea acestora nu dispun de o garnitură de jucători valoroşi, cu calităţi fizice şi deprinderi tehnice la înălţimea cerinţelor voleiului modern. Pe de altă parte, cluburile universitare nu acordă suficientă atenţie acestei ramuri sportive, în multe cazuri pregătirile şi chiar meciurile se desfăşoară în condiţii improprii. Sînt suficiente exemplele echipelor Politehnica Galaţi, Politehnica şi Universitatea Iaşi, Ştiinţa Petroşani, Medicina Cluj, Construcţii şi Medicina Bucureşti, care au poziţii incomode în orarele sălilor unde-şi desfăşoară antrenamentele, ceea ce, bineînţeles, nu e de natură să favorizeze ridicarea valorică a jucătorilor şi a echipelor.

E firesc ca în aceste condiţii voleiul studenţesc să nu ofere nici o jucătoare lotului naţional şi foarte puţine reprezentativei de tineret. E firesc ca singur Udişteanu (Politehnica Galaţi) să facă parte din reprezentativa masculină (deşi credem că selecţionerii ar fi putut apela într-o măsură mai mare la serviciile unor jucători talentaţi din echipele studenţeşti de divizia „A"). Deşi multe ca număr în toate seriile diviziei „B" şi în divizia „A", nici una dintre echipele studenţeşti nu a obţinut în ultimii ani un titlu de campion, cel mai bun rezultat fiind locul secund ocupat de echipa studenţilor gălăţeni la sfîrşitul campionatului trecut. Două echipe studenţeşti au retrogradat din divizia „A" (promovînd numai una) şi actualul sistem de disputare al diviziei „B" (sistem care dezavantajează vizibil voleiul studenţesc) pune sub semnul întrebării revenirea unor echipe studenţeşti în campionatul primei categorii. Dintre divizionarele „B" o evoluţie constant bună au avut pînă acum Universitatea Timişoara şi Medicina Tg. Mureş la fete, Politehnica Braşov, Universitatea Timişoara şi Politehnica Cluj la băieţi. Din păcate, restul echipelor se menţin la un nivel mediocru sau submediocru, dovedind că alături de lipsa de preocupare a cluburilor şi şefilor de secţii de la cluburi se înscrie şi este tolerată o condamnabilă neglijenţă şi lipsă de dragoste pentru culorile studenţeşti a antrenorilor şi a jucătorilor (e explicabil cum de s-au înregistrat chiar cazuri de neprezentare). Unele echipe ca Medicina Cluj, Politehnica Galaţi, Academia de ştiinţe economice Bucureşti, Politehnica Braşov la fete sau C.S.U. Oradea, Universitatea Craiova, Politehnica Iaşi, Ştiinţa Petroşani la băieţi merg din înfrîngere în înfrîngere, pierzînd la scor chiar meciurile disputate acasă. Urmărind recent întrecerile din Cupa anilor I, la Bucureşti, Iaşi şi Timişoara, am constatat că în institute au pătruns puţini sportivi de certă perspectivă, fie măcar din punctul de vedere al calităţilor fizice. În Timişoara, Cupa nici nu s-a putut organiza la volei, baschet şi handbal fete din lipsă de participante. *Considerăm că fenomenul e datorat modului defectuos de predare a educaţiei fizice în licee, dar şi dezinteresului nejustificat al cluburilor studenţeşti pentru formarea unor pepiniere proprii, pentru înfiinţarea unor secţii de juniori. E normal ca aşteptînd cu braţele încrucişate venirea unor jucători de valoare crescuţi şi formaţi în altă parte să ajungem la rezultate slabe, la scăderea valorică a voleiului universitar.* De aceea oricîte dificultăţi ar ridica înfiinţarea unor secţii de juniori pe lîngă cluburile studenţeşti, problema trebuie măcar discutată de specialişti (de fapt nu numai la volei, căci situaţii similare întîlnim la atletism, baschet, handbal şi chiar la fotbal). Încheiem însemnările noastre cu concluzia că voleiul studenţesc se menţine deocamdată în linia a II-a, că în afara unor excepţii cu totul întîmplătoare voleibaliştii studenţi nu furnizează încă acele... „bombe" de care voleiul şi prestigiul sportului universitar au atîta nevoie.

Mariana BORZEA
Ovidiu PAUN

tec

ARTA TAPISERIEI ÎN ACTUALITATE

Se împlinesc 75 de ani de la nașterea plasticianului francez JEAN LURÇAT — mort anul trecut la 6 ianuarie — unul din numeroșii doctori din... istoria plasticii care s-au lăsat de medicină

pentru a se consacra penelului. Dincolo de pictură, opera capitală a lui Lurçat a fost tapiseria. E unul dintre puținii tapiseri artiști din secolul nostru, reinovatorul unei răspîndite arte medievale. E creatorul a peste o mie de tapiserii, printre care unele aflate în Palatul Europei de la Strasbourg sau „Apocalipsul", de 56 m² aflat în biserica d'Assy... Prima lui tapiserie, țesută în celebra manufactură „Des Gobelins" din Paris era datată 1936. Instalat din 1939 la Aubusson — alt celebru centru al tapiseriei — Lurçat lucrează 25 de ani, încheindu-și cariera cu „marea messă" intitulată „Cîntecul lumii". E un ansamblu de panouri de 500 m² (!), lucrat între 1957—1964, cu o tehnică reunind stilizarea contemporană, desenul suprarealist și expresionist și simplificările tapiseriei medievale. **Tapiseria,** o artă pe nedrept trecută în anonimat...

UMOR CU LINGURIȚA

Într-o stație de troleibuz, doi pasageri deosebit de amabili se invitau unul pe altul să urce.

— În definitiv, care dintre noi urcă pînă la urmă primul ?, întrebă unul dintre ei.

— Firește, dumneavoastră, dragă domnule, îi răspunse celălalt. Eu am pierdut numai trei troleibuze.

★

Un candidat la însurătoare și-a supărat logodnica. A doua zi, ros de remușcări, a revenit la ea pocăit.

— Fără îndoială, sînt un mare dobitoc, îi spuse el. Voi face tot ce-mi stă în putință pentru a-ți schimba această impresie...

— Vai, dragul meu — îi răspunse ea — dar nu trebuie să te deranjezi...

★

— Chelner, ești convins că peștele acesta e proaspăt ?

— Nu știu ce să vă spun, domnule. Eu lucrez aici abia de o săptămînă...

★

Pe una din străzile New York-ului, un mic vînzător de ziare striga de zor :

— O afacere grandioasă ! Cincizeci de oameni înșelați ! O afacere grandioasă !...

Un cetățean curios cumpără imediat ziarul și-și aruncă la repezeală ochii peste titluri.

— Bine, frate, dar nu văd nimic aici, spuse el dezamăgit.

Băiețașul era însă departe și striga cît îl ținea gura :

— O afacere grandioasă ! Cincizeci și unu de oameni înșelați !...

★

Proverbe : *Mai bine să fii asociat cu un deștept la pagubă, decît cu un prost la cîștig.*

★

Ziaristul cel mai bun e acela care observă ce se vede și ce nu se vede și ascultă ce se aude și chiar... ce nu se aude.

ECRANUL ÎN MIC ȘI ÎN MARE

B.B. + 007

Pentru presa franceză, mare expertă în specularea publicistică a banalelor curiozități, la 29 august, ora 19,06 (!!), s-a petrecut o întîlnire istorică : **Întîlnirea de la Deauville** (cu litere mari). E vorba de fapt de prima întîlnire a două vedete obișnuite cu reclama: Brigitte Bardot, escortată de... soțul ei — Gunther Sachs, și Sean Connery, interpretul lui James Bond, agentul 007, escortat de un fotograf și de producătorul filmului „Shalako" în care, pentru prima oară, cei doi actori vor juca împreună. Va fi un film de aventuri, proiectat în secret de 2 ani și jumătate, care se va turna în Mexic, unde B.B. a mai lucrat „Viva Maria". Deocamdată, Connery se antrenează pentru... a o purta în brațe pe B.B. Nu îi e de loc greu, după cum se vede, deoarece vedeta franceză cîntărește numai 49 de kilograme !

SUCCESUL... ÎN PROCENTE

Recenta anchetă a revistei „Paris Match" asupra popularității unor actori francezi de film a oferit o statistică ușor interpretabilă... sociologic. Pe podiumul de onoare :

1) Jean Gabin	41%
2) Bourvil	18%
3) Fernandel	17%

Dacă supremația bătrînului Gabin (ale cărui voturi provin în general de la femei între 20 și 34 de ani !) e evidentă, lupta între cei doi comici e strînsă. Bourvil are succes la public între 35—49 de ani (21%) și își datorează locul votului feminin (19%). Fernandel are un număr mai mare de voturi masculine. Pe celelalte locuri :

4) Jean Marais (7% bărbați, 13% femei)
5) Belmondo
6) Louis de Funes
7) Pierre Fresnay
8) Alain Delon.

O anchetă similară din 1965 dădea rezultate apropiate : 1) Gabin ; 2) Fernandel ; 3) Jean Marais ; 4) Belmondo ; 5) Bourvil. Succesul durează...

NAȘI...

Cea de-a 7-a artă n-a avut parte de nași prea buni. Timp de aproape 10 ani de la primele proiecții publice (1895—1905) inventatori, lingviști, tehnicieni, ziariști, formau diferite tabere pentru a impune numele preferat noului mod de expresie artistică. Antoine Lumière, tatăl inventatorilor, propune DOMITOR — derivat de la dominator. Fiii săi optează pentru CINEMATOGRAF, termen calchiat după KINETOGRAF, datorat lui Edison. Dillaye propune în 1898 — CINETOGRAF. O suită de termeni se succed, coexistînd în Europa și în America în preajma secolului XX : CRONOFOTOGRAF — Marey ; VITASCOP — Edison ; FANTASCOP — Jenkins ; PANOPTICUM — Latham ; BIOGRAF — Dickson ; TEATROGRAF — W. Paul ; TAHISCOP — Auschütz ; FOTOTEAGRAF — ALETOSCOP ; CINEGRAFSCOP, KINEBLOPRSCOP, LUMINOGRAF, FOTOOPTIC, PANTOBIOGRAF, CHROMOVIVOBAROSCOP, ZOOSCOP, FOTOZOOTROP, FOTOTAHIGRAF. În ciuda denumirilor oscilante s-a răspîndit termenul de CINEMATOGRAF care a fost consacrat universal, cu mici excepții. Iată-le : Statele Unite — MOTION PICTURE — abreviat MOVIES ; Japonia — KATSUDO SHASHIN, abreviat KATSU ; Grecia — KINIMATOGRAPHICOS ; Uniunea Sovietică — KINO ; Germania — LICHTBILD ; Ungaria — MUZI.

FLASH

T.V. și POLIȚIA

Pînă la sfîrșitul anului, 15 camere de televiziune vor fi instalate la încrucișări de străzi în Paris. Deja 3 aparate sînt în funcțiune în Place de la Concorde și la Poarta Orleans. 35 de radaruri detectează vitezele de scurgere a mașinilor pe marile artere. Și nu e deloc ușor, deoarece numai prefectura poliției Parisului are înregistrate 2 milioane de vehicule. Puse cap la cap, ar însuma 6 000 de kilometri, or în Paris există doar 1 200 kilometri rulabili. Camerele de televiziune reperează ingrămădirile, nodurile de circulație și pe cele 15 ecrane de la poliție un singur agent urmărește și controlează traficul. Unii automobiliști au cumpărat un antiradar american, dar el nu are eficacitate în Franța, nefiind reglat pe frecvența radarului poliției franceze ! Polițiștii au declarat presei că nu-i avertizează pe automobiliști că antiradarul cumpărat de ei nu e bun, lăsîndu-i să plătească de 2 ori prețul contravenției.

SIMENON DESPRE EL ÎNSUȘI

Georges Simenon, creatorul lui Maigret, locuiește la Epalinges în Elveția într-un fel de citadelă industrială a literaturii... Instalații moderne de fotocopiere a manuscriselor, echipe de traducători, secretariate... Dintr-un lung interviu acordat recent presei spicuim cîteva date necunoscute : „Visul mamei era să mă vadă în spatele tejghelei de patiserie. De aici am trecut ca vînzător într-o librărie... La 16 ani și jumătate aflu că Gazette de Liège caută un corespondent local. Nu m-au angajat decît pentru că aveam referințe serioase : un văr episcop... și un

unchi băcan „en gros". Aveam două idei în minte : să scriu și să merg la Paris. Ceea ce am și făcut, după terminarea serviciului militar. Am fost la început secretarul unui scriitor de mult uitat, apoi al unui marchiz care poseda patru castele. Scriam povestiri pentru jurnale galante : „Frou-Frou", „Le Rire". Maigret s-a născut din întîmplare, într-o zi cînd mă plimbam cu vaporul în Olanda. Îmi trebuie 7 zile pentru a scrie o carte, dar cu o săptămînă înainte deja las orice altă activitate, mă închid în birou și nu primesc pe nimeni. Numai în U.R.S.S. sînt tradus în 22 de limbi... M-am întrebat mereu cum se face că Maigret are succes și în U.R.S.S. și în S.U.A. Împreună cu traducătoarea mea, profesoară de literatură la Leningrad, am conchis că în construcția socialismului se cer eroi pozitivi și Maigret este unul. În S.U.A. se lucrează pentru o tehnică din ce în ce mai modernă și pentru asta personajele negative sînt de asemenea periculoase și inutile. Ecranul a adus multe fizionomii ale lui Maigret : Jean Gabin, Pierre Renoir, Michel Simon, Jean Richard, Heinz Rühmann... Imaginați-vă o clipă că fiul dv. vine într-o zi transformat, prin chirurgie estetică. Ar fi un șoc, nu ?"

VORBE GOALE

ORIZONTAL : 1) Școlar — Clasă ; 2) Agrar — Mînzat ; 3) Pătrată — Ieri ; 4) Atrasă — Ion ; 5) Teu — Armă — Arte ; 6) Arac — Pitită; 7) Alintate ; 8) Satana — Aburi ; 9) Ierni — Nor — Ioc ; 10) Icni — Ialta.

VERTICAL : 1) Scăpată — Spic ; 2) Orga — Urmate ; 3) Lătra — Călări ; 4) Armată — Ionic ; 5) Tartina ; 6) Mascată ; 7) Cai — Ințari ; 8) Anti — Anteu ; 9) Sarnița — Roit ; 10) Atinse — Frica

Dumitru **BUJDOIU**

